

Szczególne Warunki Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą i poza krajem stałego pobytu

dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ISIC-Master Card PayPass ITIC, IYTC dla umów zawartych po dniu 31.08.2016r.

Informacja o istotnych postanowieniach szczególnych warunków ubezpieczenia, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej SWU
Przesłanki, których zaistnienie zobowiązuje Gothaer TU S.A. do wypłaty odszkodowania	§ 2-4, § 7 ust. 1-4, § 11 ust. 4, 5, 9, 13-16, § 12, § 13 Klauzula A - § 1, 2, 4 Klauzula B - §§ 1, 2, 4, 5, 8, 9 ust. 1-2 i 4 Klauzula C - §§ 1, 2, 4, 5, 8, 9 ust. 1-2 i 4 Klauzula D - § 1, z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 1 części głównej SWU oraz w Klauzulach
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A. uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania lub jego obniżenia	§ 2 ust. 3, § 3, § 4, § 5, § 7 ust. 3, § 8 ust. 1-5 i 8, § 11 ust. 3, 6, 10 i 11, § 12 ust. 1.3, 2.6, 2.9, 2.11-2.14, 2.16-2.18 Klauzula A - § 2 ust. 2, § 4 ust. 2, § 5 ust. 1-3, § 6 Klauzula B - § 5, § 6 ust. 1, § 7, § 9 Klauzula C - § 5, § 6 ust. 1, § 7, 9 Klauzula D - §§ 3, 4 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 1 części głównej SWU oraz w Klauzulach

§ 1. Definicje

Przez użyte w niniejszych warunkach określenia rozumie się:

- 1) **amatorskie uprawianie sportów** - forma aktywności fizycznej podejmowana przez Ubezpieczonego dla wypoczynku, rozrywki i odnowy sił psychofizycznych (nieobejmująca wyczynowego uprawiania sportu);
- 2) **assistance** – działalność polegająca na natychmiastowym organizowaniu pomocy osobie objętej gwarancją assistance, która znalazła się w sytuacji wymagającej takiej pomocy w związku z nieszczęśliwym zdarzeniem, obejmująca:
  - a) pomoc finansową,
  - b) pomoc w przypadku kradzieży lub zagubienia dokumentów,
  - c) przekazywanie wiadomości,
  - d) organizację i zwrot kosztów związanych z opieką nad nieletnim dzieckiem,
  - e) organizację pomocy prawnej i pomocy tłumacza;
- 3) **bójka** – wzajemne starcie połączone z naruszeniem nietykalności cielesnej jej uczestników, którzy wspólnie wymieniają uderzenia, występując zarazem jako napastnicy oraz broniący się. Braniem udziału w bójce nie jest włączenie się do zajścia w celu przywrócenia porządku lub spokoju publicznego związane z wykonywaniem czynności służbowych oraz działanie w ramach obrony koniecznej;
- 4) **Centrum Alarmowe Gothaer TU S.A.** (tzw. komisarz awaryjny) – firma, posiadająca przedstawicielstwa za granicą RP, działająca w zakresie obsługi szkód m.in. z ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą oraz pomocy osobom Ubezpieczonym, której nazwa, adres oraz numery telefonów podane są w załączniku do polisy lub w innym dokumencie ubezpieczenia;
- 5) **choroba przewlekła** – zdiagnozowana przed rozpoczęciem ochrony ubezpieczeniowej choroba mająca długotrwały przebieg, trwająca zwykle miesiącami lub latami (także z okresami zaostrzenia lub remisji), leczona w sposób stały lub okresowy;
- 6) **dzienne świadczenie szpitalne** – świadczenie z tytułu pobytu Ubezpieczonego w szpitalu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (RP);
- 7) **koszty poszukiwań i ratownictwa** - koszty akcji poszukiwawczej Ubezpieczonego, prowadzonej przez wyspecjalizowane w tym celu służby, koszty transportu Ubezpieczonego oraz koszty udzielenia doraźnej pomocy medycznej poniesione od momentu odnalezienia Ubezpieczonego do momentu przywiezienia go do najbliższej placówki medycznej; za czas trwania akcji poszukiwawczej uznaje się okres od zgłoszenia zaginięcia do momentu zakończenia akcji poszukiwawczej;
- 8) **kraj stałego pobytu** – kraj, w którym Ubezpieczony ma zezwolenie na osiedlenie się, albo kraj, którego obywatelstwo Ubezpieczony posiada lub w którym objęty jest ubezpieczeniem społecznym;
- 9) **leczenie usprawniające** – terapia medyczna zalecona przez lekarza, mająca na celu przywrócenie możliwie najpełniejszej sprawności psychofizycznej układu kostno-mięśniowo-nerwowego oraz wyeliminowanie zaburzeń i reakcji psychicznych;
- 10) **nagle zachorowanie** – powstały w sposób nagły, w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A., poza terytorium RP i poza krajem stałego pobytu, stan chorobowy zagrażający życiu lub zdrowiu Ubezpieczonego, wymagający udzielenia natychmiastowej pomocy medycznej, w związku z którym nastąpiła konieczność poddania się leczeniu przed zakończeniem podróży;
- 11) **następstwa chorób przewlekłych** - powstałe w sposób nagły, w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A., poza terytorium RP i poza krajem stałego pobytu, nasilenie objawów choroby przewlekłej o ostrym przebiegu, wymagające natychmiastowej pomocy lekarskiej, w związku z którym nastąpiła konieczność poddania się leczeniu przed zakończeniem podróży zagranicznej;
- 12) **nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie zaistniałe w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A., wywołane wyłącznie przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego Ubezpieczony, wbrew swojej woli, doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, powodujące trwałe uszczerbek na zdrowiu albo zgon Ubezpieczonego;
- 13) **pobyt w szpitalu** - całonocny pobyt w szpitalu w celu leczenia szpitalnego, trwający co najmniej 10 kolejnych dni;
- 14) **praca** – podejmowanie przez Ubezpieczonego za granicą RP i kraju stałego pobytu wszelkich działań i czynności, za które zwyczajowo otrzymuje się wynagrodzenie, bez względu na podstawę prawną zatrudnienia, a także działalności niewynikającej ze stosunku pracy oraz działalności niezarobkowej (typu wolontariat, nieodpłatne praktyki zawodowe);
- 15) **praca fizyczna** – wszelkie prace i czynności niebędące pracą umysłową i pracą o wysokim stopniu ryzyka;
- 16) **praca umysłowa** - wykonywanie przez Ubezpieczonego za granicą pracy biurowej, a także uczestnictwo w konferencjach i szkoleniach teoretycznych;
- 17) **praca o wysokim stopniu ryzyka** – podjęcie przez Ubezpieczonego za granicą (bez względu na podstawę prawną) pracy obejmującej wykonywanie prac fizycznych w przemyśle wydobywczym, metalowym, maszynowym, budownictwym, stoczniowym, chemicznym, zbrojeniowym, paliwowym, hutniczym, energetycznym, środków transportu lub drzewnym oraz wszelkich prac na wysokości powyżej 5 metrów, a także prac pod wodą oraz prac z użyciem materiałów wybuchowych;
- 18) **sporty ekstremalne** – rodzaje aktywności fizycznej, która niesie za sobą duże prawdopodobieństwo wypadkowości dla osób ją uprawiających. Za sporty ekstremalne uznaje się wspinaczkę skalną, lodową,

taternictwo, alpinizm, himalaizm, speleologię, buldering, canyoning, trekking powyżej 2500m, sporty i sztuki walki, sporty obronne, nurkowanie poniżej 15m, freediving, kajakerstwo górskie, rafting, hydrospeed, kitesurfing, windsurfing, wakeboarding, szybownictwo, pilotowanie samolotów lub śmigłowców, motolotniarstwo, lotniarstwo, parolotniarstwo, skoki ze spadochronem, kiteboarding, jazdę na motorach, quadach i rowerach po specjalnie przygotowanych trasach (muldy i przeszkody), bangee, zorbing, skoki narciarskie, oraz jazdę poza wyznaczonymi trasami, w tym jazdy wyczynowe, udział w rajdach i wyścigach pojazdów wodnych, lądowych lub powietrznych, wyprawy do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi;

- 19) **stan po użyciu alkoholu** – stan, który występuje, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:
  - a) stężenia we krwi od 0,2‰ do 0,5 ‰ alkoholu
albo
  - b) obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu w 1 dm³;
- 20) **stan nietrzeźwości** – stan, który występuje, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:
  - a) stężenia we krwi powyżej 0,5 ‰ alkoholu
albo
  - b) obecności w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³;
- 21) **szpital** – zakład opieki zdrowotnej świadczący całodobową opiekę nad chorymi w zakresie diagnostyki i leczenia, przy wykorzystaniu wykwalifikowanego zespołu lekarskiego i pielęgniarskiego. W rozumieniu niniejszych warunków, za szpital nie uważa się domów opieki, hospicjów, ośrodków leczenia uzależnień oraz szpitali i ośrodków sanatoryjnych, rehabilitacyjnych i wypoczynkowych;
- 22) **środki pomocnicze** – wszelkie elementy wspomagające proces leczniczy, takie jak: gorsety, protezy, ortezy, kule, stabilizatory, aparaty ortopedyczne, okulary, aparaty słuchowe;
- 23) **trwały uszczerbek na zdrowiu** - takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy, określone przez lekarza orzecznika Gothaer TU S.A. na podstawie przedstawionych dokumentów medycznych;
- 24) **Ubezpieczający** – Stowarzyszenie Almatuur;
- 25) **Ubezpieczony** – posiadacz kart (legitymacji) ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC, w tym obcokrajowiec, na rzecz którego zawarta została umowa ubezpieczenia;
- 26) **Uprawniony** – osoba upoważniona do otrzymania świadczenia w razie śmierci Ubezpieczonego. W przypadku niewyznaczenia osoby uprawnionej, świadczenie przysługuje członkom rodziny Ubezpieczonego według następującej kolejności:
  - a) małżonkowi,
  - b) dzieciom,
  - c) rodzicom,
  - d) innym ustawowym spadkobiercom;
- 27) **wyczynowe uprawianie sportu** – forma aktywności fizycznej polegająca na uprawianiu dyscyplin sportu w celu uzyskania, w drodze rywalizacji, maksymalnych wyników sportowych przez osoby będące członkami wszelkiego rodzaju klubów, związków i organizacji sportowych, jak również uczestnictwo w treningach, zgrupowaniach, seminariach i obozach szkoleniowych lub zawodach. W rozumieniu niniejszych warunków, za wyczynowe uprawianie sportu nie uważa się profesjonalnego uprawiania sportu, tj. sportu uprawianego w celach zarobkowych.

§ 2. Przedmiot ubezpieczenia

---

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest życie i zdrowie Ubezpieczonego.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje organizację, organizację i pokrycie lub pokrycie niezbędnych z medycznego punktu widzenia kosztów leczenia Ubezpieczonego, który, przebywając za granicą, musiał niezwłocznie poddać się leczeniu w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem.
3. Zakres ubezpieczenia obejmuje także koszty leczenia Ubezpieczonego powstałe w wyniku amatorskiego uprawiania sportów zimowych oraz wyczynowego uprawiania sportów, jak również powstałe w związku z wykonywaniem pracy, w tym pracy fizycznej i umysłowej, z wyłączeniem pracy o wysokim stopniu ryzyka.
4. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również koszty leczenia Ubezpieczonego, który przebywał za granicą w celu nauki, odbywania praktyki studenckiej, obozów naukowych i seminariów.
5. Ochrona ubezpieczeniowa działa 24h/dobę.

§ 3. Zakres terytorialny ubezpieczenia

---

1. Zakres ubezpieczenia obejmuje cały świat, z wyłączeniem terytorium RP, kraju rezydencji Ubezpieczonego oraz USA, Kanady, Australii, Japonii, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Za zapłatą dodatkowej składki, zakres terytorialny może być rozszerzony na cały świat, z wyłączeniem RP oraz kraju rezydencji Ubezpieczonego.

§ 4. Zakres ubezpieczenia

1. Ubezpieczenie kosztów leczenia za granicą

- 1.1. Ubezpieczenie kosztów leczenia za granicą obejmuje udokumentowane koszty powstałe w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem:

1) **do wysokości 100% sumy ubezpieczenia:**

- a) koszty pobytu w szpitalu, leczenia i operacji;
- b) koszty transportu do szpitala lub miejsca zamieszkania.
Gothaer TU S.A. pokrywa koszty sprowadzenia chorego z zagranicy do szpitala bądź miejsca zamieszkania w RP lub kraju stałego pobytu, specjalnym rodzajem transportu oraz w terminie innym niż planowany - tylko w przypadku pisemnego zalecenia przez lekarza. Koszty te pokrywane są do wysokości kosztów transportu najtańszym środkiem lokomocji, spełniającym warunki określone przez lekarza wydającego pisemne zalecenie transportu do RP lub kraju stałego pobytu. Do uznania kosztów z tytułu transportu do RP lub kraju stałego pobytu wymagana jest uprzednia zgoda Gothaer TU S.A. lub Centrum Alarmowego Gothaer TU S.A.;
- c) koszty transportu chorego z miejsca wypadku lub nagłego zachorowania do placówki medycznej, koszty transportu chorego pomiędzy placówkami medycznymi w kraju pobytu oraz koszty transportu ze szpitala do miejsca pobytu za granicą, jeżeli stan zdrowia uszkodzowanego uniemożliwia samodzielny powrót do domu ze szpitala, bądź placówki medycznej;
- d) koszty badań służących diagnozowaniu oraz koszty zabiegów ambulatoryjnych;
- e) koszty zakupu niezbędnych lekarstw, środków opatrunkowych oraz środków pomocniczych zaleconych przez lekarza;
- f) koszty naprawy lub zakupu okularów, naprawy protez i innych środków pomocniczych wspomagających proces leczniczy, jeżeli konieczność ich nabycia lub ich uszkodzenie związane było z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem;

2) **do wysokości 50% sumy ubezpieczenia:**

- a) koszty transportu zwłok lub koszty kremacji i przewiezienia prochów Ubezpieczonego do kraju stałego pobytu albo
- b) koszty pogrzebu za granicą lub koszty kremacji i koszty pogrzebu za granicą.

Jeżeli Ubezpieczony, wskutek nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania, zmarł podczas podróży zagranicznej, Gothaer TU S.A. zorganizuje i pokryje koszty transportu zwłok lub koszty kremacji i przewiezienia prochów do miejsca pogrzebu na terenie RP lub kraju stałego pobytu.

W przypadku pogrzebu za granicą, Gothaer TU S.A. pokryje koszty pogrzebu albo koszty kremacji i pogrzebu. Za koszty pogrzebu za granicą uważa się koszty związane z pochówkiem i ceremonią pogrzebową.

Decyzja Gothaer TU S.A. w kwestii pokrycia kosztów pogrzebu, kosztów transportu zwłok lub kosztów kremacji i przewiezienia prochów Ubezpieczonego podejmowana jest po przedstawieniu urzędowego aktu zgonu lub jego odpisu.

W przypadku zorganizowania transportu zwłok lub przewiezienia prochów przez członków rodziny Ubezpieczonego bądź osoby trzecie, Gothaer TU S.A. zrefunduje poniesione wydatki do kwoty nie wyższej niż wysokość kosztów, jakie zostałyby poniesione w przypadku zorganizowania transportu zwłok lub przewiezienia prochów Ubezpieczonego do kraju przez Gothaer TU S.A.;

3) **koszty podróży, utrzymania i noclegów osoby towarzyszącej:**

- a) Gothaer TU S.A. zorganizuje i pokryje koszty podróży, utrzymania i noclegów osoby towarzyszącej do wysokości poniesionych i udokumentowanych kosztów, ale w wysokości nie wyższej niż 0,5% sumy ubezpieczenia określonej w § 8 ust. 1 za jeden dzień, nie dłużej jednak niż za 7 dni, maksymalnie do wysokości 1000 euro;
- b) koszty, o których mowa w lit a), pokrywane są, jeżeli zostały poniesione w związku z załatwianiem spraw związanych z powrotem osoby chorej do kraju lub w związku z towarzyszeniem jej podczas hospitalizacji za granicą;
- c) warunkiem uznania kosztów, o których mowa w lit a), jest pisemne zalecenie lekarza i uprzednia zgoda Gothaer TU S.A. lub Centrum Alarmowego Gothaer TU S.A.;

4) **koszty leczenia stomatologicznego, do wysokości 100 euro** na wszystkie zdarzenia zaistniałe w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A.

Gothaer TU S.A. zorganizuje i pokryje koszty leczenia stomatologicznego w przypadku wystąpienia w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A. nagłych stanów bólowych lub stanów zapalnych wymagających udzielenia natychmiastowej pomocy lekarskiej.

- 1.2. Centrum Alarmowe Gothaer TU S.A. dołoży należytych starań w celu zapewnienia organizacji usług, o których mowa w pkt. 1.1. Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności, jeżeli usługi, o których mowa w pkt 1.1, nie zostaną

zorganizowane bądź zostaną zorganizowane z opóźnieniem z przyczyn pozostających poza odpowiedzialnością Centrum Alarmowego Gothaer TU S.A. oraz Gothaer TU S.A., np. na skutek niezapowiedzianych strajków, zamieszek, zamachów terrorystycznych, wojny domowej lub międzynarodowej bądź zadziałania siły wyższej lub w sytuacji, gdy Ubezpieczony nie podejmie aktywnej współpracy z Centrum Alarmowym Gothaer TU S.A. bądź nie przekaze informacji lub dokumentacji, o którą zwróci się Centrum Alarmowe Gothaer TU S.A.

- 1.3. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. w zakresie kosztów leczenia jest ograniczona do tych kosztów, które powstały w okresie ubezpieczenia i zostały poniesione w okresie nie dłuższym niż 4 tygodnie po upływie okresu ubezpieczenia ustalonego w § 6, chyba że Ubezpieczony nie dotrzymał wskazanego wyżej terminu z powodu stanu zdrowia.

2. Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków

- 2.1. Ubezpieczenie obejmuje następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałych, podczas podróży i pobytu Ubezpieczonego za granicą RP i poza krajem stałego pobytu, z zastrzeżeniem pkt 2.2.
- 2.2. Za zapłatą dodatkowej składki, ubezpieczenie NNW może być rozszerzone na terytorium RP.
- 2.3. Ubezpieczenie obejmuje następujące świadczenia podstawowe:
  - 1) **świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu** będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku, w wysokości 1% sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków za każdy procent trwałego uszczerbku na zdrowiu, nie więcej jednak niż 100% tej sumy ubezpieczenia;
  - 2) **świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego** zaistniałej w wyniku nieszczęśliwego wypadku, w wysokości 50% sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
- 2.4. W przypadku rozszerzenia ubezpieczenia NNW o zakres terytorialny o RP, zgodnie z pkt 2.2, ubezpieczenie obejmuje dodatkowo:
  - 1) **zwrot udokumentowanych kosztów nabycia środków pomocniczych** do wysokości 20% sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków na jedno i wszystkie zdarzenia zaistniałe w okresie odpowiedzialności, jeżeli ich zakup był niezbędny z medycznego punktu widzenia, zalecony przez lekarza oraz związany z nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową, a koszty ich nabycia nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub z innego tytułu oraz zostały poniesione wyłącznie na terytorium RP;
  - 2) **zasiłek dzienny z tytułu pobytu w szpitalu** za udokumentowany okres pobytu w szpitalu w związku z nieszczęśliwym wypadkiem Ubezpieczonego, w wysokości 40 zł za jeden dzień. Zasiłek dzienny wypłacany jest Ubezpieczonemu od pierwszego dnia pobytu w szpitalu za okres nie dłuższy niż 60 dni, pod warunkiem, że Ubezpieczony przebywał w szpitalu co najmniej 10 dni. Suma ubezpieczenia dziennego zasiłku z tytułu pobytu w szpitalu wynosi 2 400 zł na jedno i wszystkie zdarzenia zaistniałe w okresie odpowiedzialności. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu o każdą wypłatę świadczenia z tytułu tego ubezpieczenia.

3. Usługi assistance

3.1. Pomoc finansowa:

- 1) Pomoc finansowa udzielana jest za pośrednictwem Centrum Alarmowego Gothaer TU S.A. w przypadku gdy:
  - a) Ubezpieczony został zatrzymany (aresztowany) i zobowiązany jest zapłacić kaucję wymaganą przez prawodawstwo danego kraju w celu uzyskania zwolnienia z aresztu;
  - b) Ubezpieczony utracił lub uległy zniszczeniu jego środki płatnicze, takie jak: gotówka, czeki, karty kredytowe, karty płatnicze.
- 2) Warunkiem udzielenia pomocy finansowej jest złożenie do Centrum Alarmowego Gothaer TU S.A. przez Ubezpieczonego lub osobę przez niego upoważnioną pisemnego zobowiązania do zwrotu udzielonej pomocy finansowej.
- 3) Kwoty wypłacone w ramach pomocy finansowej winny być zwrócone Gothaer TU S.A. w terminie 30 dni od daty powrotu do kraju, jednak nie później niż w terminie 90 dni od daty udzielenia pomocy.
- 4) Ubezpieczony dokonuje zwrotu pomocy finansowej w wysokości, w jakiej została ona udzielona.

3.2. Pomoc w przypadku kradzieży lub zagubienia dokumentów.

- 1) W przypadku zagubienia lub kradzieży paszportu, dowodu tożsamości lub biletu, Centrum Alarmowe Gothaer TU S.A. pomaga uzyskać dokument zastępczy umożliwiający Ubezpieczonemu opuszczenie danego kraju oraz doradza sposób postępowania w danej sprawie.
- 2) W przypadku otrzymania pisemnego upoważnienia, Centrum Alarmowe Gothaer TU S.A. podejmuje niezbędne kroki w celu zablokowania konta bankowego Ubezpieczonego w zakresie udzielonego upoważnienia lub występujące z interwencją do właściwych organów.

3.3. Przekazywanie wiadomości.

Jeżeli nieprzewidziane zdarzenie, np. strajk, uprowadzenie samolotu, choroba lub nieszczęśliwy wypadek, powoduje opóźnienie powrotu Ubezpieczonego z podróży lub zmianę jej przebiegu, Centrum Alarmowe Gothaer TU S.A., na życzenie Ubezpieczonego, przekazuje niezbędne wiadomości jego rodzinie, pracodawcy lub innej wskazanej osobie.

3.4. Organizacja opieki nad nieletnimi dziećmi i zwrot kosztów związanych z tą opieką.

- 1) W przypadku hospitalizacji Ubezpieczonego, który podróżował z niepełnoletnim dzieckiem lub dziećmi, któremu/ym nie towarzyszyła żadna inna osoba pełnoletnia, Centrum Alarmowe Gothaer TU S.A. organizuje opiekę i pokrywa koszty transportu dziecka lub dzieci Ubezpieczonego do miejsca zamieszkania na terenie RP lub kraju stałego pobytu lub do miejsca zamieszkania osoby, która została wyznaczona do opieki nad nim/nimi.
- 2) Pokrycie kosztów z tytułu transportu nieletnich dzieci obejmuje cenę powrotnego biletu kolejowego, autobusowego lub - jeżeli podróż koleją lub autobusem trwa dłużej niż 12 godzin – biletu lotniczego.
- 3) W razie konieczności, Gothaer TU S.A. organizuje i pokrywa koszty opieki (pielęgniarka, rodzina zastępcza) – maksymalnie do 7 dni - w kraju miejsca zdarzenia, z zastrzeżeniem § 8 ust. 4.

3.5. Organizacja pomocy prawnej i pomocy tłumacza

1. Jeżeli Ubezpieczony potrzebuje pomocy prawnej poza granicami RP i kraju zamieszkania, Gothaer TU S.A. zorganizuje pomoc prawnika i tłumacza.
2. Pokrycie przez Gothaer TU S.A. kosztów tej pomocy jest dokonywane po uprzednim wpłaceniu danej kwoty przez osobę wskazaną przez Ubezpieczonego na rachunek bankowy Gothaer TU S.A.. Gothaer TU S.A. pośredniczy w przekazaniu honorarium prawnikowi i tłumaczowi.
3. Pomoc ta nie jest udzielana, jeżeli problem prawny Ubezpieczonego jest związany z jego działalnością zawodową, prowadzeniem lub przechowywaniem pojazdu mechanicznego, popełnieniem lub usiłowaniu popełnienia przestępstwa;

Ubezpieczenie assistance nie obejmuje kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego bez uprzedniej zgody Gothaer TU S.A. lub Centrum Alarmowego Gothaer TU S.A. oraz kosztów nieprzekraczających **50 EUR** lub ich równowartości oraz kosztów i zobowiązań powstałych w związku z zatrzymaniem lub tymczasowym aresztowaniem Ubezpieczonego z powodu handlu narkotykami lub innymi środkami odurzającymi.

4. Ubezpieczenie kosztów poszukiwań i ratownictwa

- 4.1. Przedmiotem ubezpieczenia są uzasadnione okolicznościami oraz udokumentowane koszty poniesione na akcję ratowniczą i poszukiwawczą przeprowadzoną przez wyspecjalizowane służby ratownictwa, tj:
  - 1) koszty poszukiwań,
  - 2) koszty udzielenia doraźnej pomocy medycznej na miejscu wypadku,
  - 3) koszty transportu z miejsca wypadku do najbliższej placówki medycznej (sanie, karetka, helikopter lub inny optymalny środek transportu).
- 4.2. Koszty wymienione w pkt 4.1 pokrywane są, o ile nie zostały wcześniej pokryte z ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą RP i kraju stałego pobytu - zgodnie z zapisami dotyczącymi ubezpieczenia kosztów leczenia zawartymi w niniejszym paragrafie.
- 4.3. Zwrot kosztów nie przysługuje, jeżeli koszty ratownictwa i poszukiwań powstały w następstwie nieuzasadnionego wezwania służb ratowniczych lub medycznych.

5. Świadczenia dodatkowe

- 5.1. Zakres ubezpieczenia kosztów leczenia może być rozszerzony o zdarzenia zaistniałe w związku z uprawianiem sportów ekstremalnych, pod warunkiem zapłacenia dodatkowej składki z tego tytułu.
- 5.2. Zakres ubezpieczenia może być rozszerzony o ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, pod warunkiem zapłacenia dodatkowej składki z tego tytułu.
- 5.3. Zakres ubezpieczenia może być rozszerzony o ubezpieczenie bagażu podróżnego i sprzętu sportowego, pod warunkiem zapłacenia dodatkowej składki z tego tytułu. Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia o ubezpieczenie bagażu podróżnego i sprzętu sportowego jest możliwe wyłącznie przy przystępowaniu do umowy ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą i poza krajem stałego pobytu.
- 5.4. Zakres ubezpieczenia może być rozszerzony o ubezpieczenie kosztów leczenia chorób tropikalnych, pod warunkiem zapłacenia dodatkowej składki z tego tytułu.

§ 5. Ograniczenia i wyłączenia odpowiedzialności

1. Gothaer TU S.A. stosuje wyłączenie albo ograniczenie swojej odpowiedzialności, jeżeli pomiędzy zdarzeniem ubezpieczeniowym lub szkodą, a okolicznością wskazaną w postanowieniach dotyczących danego wyłączenia albo ograniczenia odpowiedzialności istnieje adekwatny związek przyczynowo-skutkowy, tj. gdy zdarzenie ubezpieczeniowe lub szkoda są typowym, normalnym następstwem wspomnianej okoliczności.
2. Odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje w przypadku:
  - 1) istnienia przeciwwskazań lekarskich co do odbycia podróży zagranicznej;
  - 2) leczenia chorób zdiagnozowanych przez lekarza przed rozpoczęciem okresu ubezpieczenia, włącznie z następstwami tych chorób zdarzeń zaistniałych w związku z wykonywaniem przez Ubezpieczonego pracy o wysokim stopniu ryzyka;
  - 3) zdarzeń zaistniałych w związku uprawianiem sportów ekstremalnych, chyba że zakres ubezpieczenia został rozszerzony o uprawianie sportów ekstremalnych;

- 4) zdarzeń zaistniałych przed datą rozpoczęcia okresu ubezpieczenia, a zgłoszonych w trakcie trwania okresu ubezpieczenia;
  - 5) zdarzeń zaistniałych wskutek działania niezgodnego z prawem obowiązującym w kraju pobytu;
  - 6) zdarzeń zaistniałych w związku z profesjonalnym uprawianiem sportów.
3. Odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje ponadto, jeżeli zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową wystąpiło wskutek:
- 1) umyślnego działania Ubezpieczonego lub uprawnionego, w tym także działania polegającego na usiłowaniu lub popełnieniu przez Ubezpieczonego przestępstwa, samobójstwa, samookaleczenia lub świadomego spowodowania rozstroju zdrowia;
  - 2) prowadzenia przez Ubezpieczonego pojazdu mechanicznego lub innego pojazdu w stanie po użyciu alkoholu albo w stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyków, leków psychotropowych lub innych podobnie działających środków lub bez wymaganych uprawnień do prowadzenia tego pojazdu;
  - 3) zatrucia alkoholem, narkotykami, lekami psychotropowymi lub podobnie działającymi środkami;
  - 4) działania Ubezpieczonego po użyciu alkoholu albo w stanie nietrzeźwości, zażyciu narkotyków, leków psychotropowych lub innych podobnie działających środków;
  - 5) działań wojennych, stanu wyjątkowego, udziału w marszach protestacyjnych i wiecach;
  - 6) udziału Ubezpieczonego w zamieszkach, bójkach i rozruchach, aktach terroryzmu lub sabotażu;
  - 7) skażenia jądrowego, chemicznego bądź napromieniowania.
4. Ponadto ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
- 1) wszelkich kosztów poniesionych na terenie RP i kraju stałego pobytu Ubezpieczonego;
  - 2) wydatków poniesionych na specjalne odżywianie Ubezpieczonego, chociażby było ono zalecane przez lekarza;
  - 3) kosztów pobytu w sanatoriach i uzdrowiskach;
  - 4) kosztów porodu, który nastąpił po 25. tygodniu ciąży, oraz wszelkich kosztów związanych z leczeniem i opieką nad matką i dzieckiem po odbytym porodzie - bez względu na okoliczności;
  - 5) kosztów usuwania ciąży;
  - 6) kosztów operacji plastycznych;
  - 7) kosztów profilaktycznego i protetycznego leczenia stomatologicznego;
  - 8) kosztów środków antykoncepcyjnych;
  - 9) kosztów w zakresie, w jakim zostały one pokryte w związku z tym samym zdarzeniem z innych źródeł;
  - 10) strat pośrednich, materialnych z tytułu utraty, uszkodzenia lub zniszczenia rzeczy osobistych należących do Ubezpieczonego, związanych z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem, z zastrzeżeniem § 4 pkt 1.1, ppkt 3);
  - 11) kosztów leczenia następstw uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia spowodowanego leczeniem oraz zabiegami leczniczymi - bez względu na to przez kogo były wykonane, z wyłączeniem zakresu w ramach udzielania pierwszej pomocy;
  - 12) kosztów nieuzasadnionych z medycznego punktu widzenia;
  - 13) kosztów leczenia usprawniającego;
  - 14) kosztów leczenia osób, których celem podróży jest odbycie leczenia;
  - 15) kosztów leczenia, których wysokość nie przekracza równowartości 20 euro (franszyza integralna);
  - 16) kosztów leczenia przekraczającego zakres niezbędny dla przywrócenia stanu zdrowia Ubezpieczonego umożliwiającego jego powrót do kraju;
  - 17) kosztów leczenia chorób przewlekłych i ich następstw,
  - 18) kosztów leczenia chorób tropikalnych, chyba że zakres ubezpieczenia został rozszerzony o koszty leczenia chorób tropikalnych.
  - 19) kosztów leczenia chorób wenerycznych, AIDS i innych chorób wywołanych lub związanych z wirusem HIV;
  - 20) kosztów leczenia następstw działania promieniotwórczości;
  - 21) kosztów leczenia zespołu ostrej niewydolności oddechowej (SARS).

§ 6. Okres ubezpieczenia

Okres ubezpieczenia posiadaczy kart ISIC jest równoważny okresowi ważności karty i wynosi odpowiednio:

- 1) karty **ISIC, ITIC** – do 16 miesięcy, z zastrzeżeniem, że okres ubezpieczenia rozpoczyna się z dniem wystawienia karty
- 2) karty **ISIC AZS** – do 12 miesięcy, z zastrzeżeniem, że okres ubezpieczenia rozpoczyna się od dnia złożenia wniosku o ubezpieczenie oraz opłacenia składki ubezpieczeniowej;
- 3) karty **ISIC-PTSM, ISIC-MastercardPayPass, IYTC** – do 13 miesięcy od daty wystawienia karty, z zastrzeżeniem, że okres ich ważności upływa ostatniego dnia miesiąca odpowiadającego miesiącowi, w którym zostały wystawione.

§ 7. Początek i koniec odpowiedzialności Gothaer TU S.A.

---

1. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. w zakresie ubezpieczeń kosztów leczenia i odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym w stosunku do Ubezpieczonego rozpoczyna się od momentu wystawienia karty, nie wcześniej jednak niż po przekroczeniu granicy RP lub kraju stałego pobytu, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W przypadku rozszerzenia zakresu terytorialnego ubezpieczenia następstw nieszczęśliwego wypadku o terytorium RP, odpowiedzialność Gothaer TU S.A. w zakresie ubezpieczenia NNW rozpoczyna się dnia następnego po zapłaceniu składki.
3. W przypadku zawierania umowy ubezpieczenia na rachunek osoby trzeciej przebywającej za granicą RP i kraju stałego pobytu, odpowiedzialność Gothaer TU S.A. rozpoczyna się po upływie 7 dni karencji liczonej od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia i zapłaceniu składki, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.
4. Karencji, o której mowa w ust. 3, nie stosuje się w przypadku kontynuacji umowy ubezpieczenia w ramach ubezpieczenia wykupionego łącznie z kartą ISIC, przy czym za kontynuację umowy uważa się zawarcie umowy ubezpieczenia na kolejny okres, z zachowaniem ciągłości ochrony ubezpieczeniowej.
5. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. kończy się z chwilą zakończenia okresu ważności karty.
6. Jeżeli Gothaer TU S.A. ponosi odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, Gothaer TU S.A. może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia, umowa wygasa z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka.
7. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki powoduje ustanie odpowiedzialności Gothaer TU S.A. po upływie 7 dni od daty otrzymania przez Ubezpieczającego pisemnego wezwania do zapłaty raty składki wraz z informacją o skutkach jej niezapłacenia, jeżeli rata składki nie została zapłacona w terminie określonym w wezwaniu.

§ 8. Suma ubezpieczenia, limity odpowiedzialności

---

1. Suma ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą RP i kraju stałego pobytu ustalana jest z Ubezpieczającym, stanowi górną granicę odpowiedzialności Gothaer TU S.A. w tym zakresie i wynosi równowartość w złotych **60.000 euro**. Suma ubezpieczenia kosztów leczenia na terytorium USA, Kanady, Japonii, Australii wynosi **100.000 euro**.
2. Suma ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków wynosi 20.000 zł i stanowi górną granicę odpowiedzialności w tym zakresie.
3. Pomoc finansowa, o której mowa w § 4 ust. 3 pkt 3.1 udzielana jest do wysokości 2 000 euro lub równowartości tej kwoty w innej walucie i stanowi górną granicę odpowiedzialności w tym zakresie.
4. Suma ubezpieczenia z tytułu organizacji i pokrycia kosztów opieki nad nieletnimi dziećmi oraz zwrotu kosztów związanych z tą opieką i kosztów transportu, o których mowa w § 4 ust. 3 pkt 3.4, wynosi 2 000 zł i stanowi górną granicę odpowiedzialności w tym zakresie.
5. Suma ubezpieczenia kosztów ratownictwa i poszukiwań wynosi równowartość w złotych 5 000 euro i stanowi górną granicę odpowiedzialności w tym zakresie.
6. Sumy ubezpieczenia, o których mowa w ust. 2, 3, 4 i 5, są odrębne od sumy ubezpieczenia w zakresie kosztów leczenia, o której mowa w ust. 1.
7. Do określenia wysokości sum ubezpieczenia w złotych przyjmuje się średni kurs 1 euro ustalony przez NBP i obowiązujący w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
8. Sumy ubezpieczenia, o których mowa w ust. 1, 3, 4 i 5, ulegają zmniejszeniu o każdą wypłatę odszkodowania lub świadczenia z tytułu ubezpieczenia, dla którego sumy te zostały określone.
9. Suma ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków nie ulega zmniejszeniu o wypłatę świadczenia z tytułu tego ubezpieczenia.

§ 9. Składka ubezpieczeniowa

---

1. Składka płatna jest za cały okres ubezpieczenia z góry.
2. Składka płatna jest jednorazowo.
3. Zapłata składki dodatkowej za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia zgodnie z § 3 ust. 2 może nastąpić w terminie odmiennym od daty opłacenia składki w zakresie podstawowym.
4. Zapłata składki dodatkowej za włączenie do umowy kosztów leczenia powstałych w związku z uprawianiem sportów ekstremalnych oraz klauzuli odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym może nastąpić w terminie odmiennym od daty opłacenia składki w zakresie podstawowym.
5. Zapłata składki dodatkowej za rozszerzenie zakresu terytorialnego ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków o terytorium RP może nastąpić w terminie odmiennym od daty opłacenia składki w zakresie podstawowym.

6. Zapłata składki dodatkowej za włączenie do umowy kosztów leczenia chorób tropikalnych może nastąpić w terminie odmiennym od daty opłacenia składki w zakresie podstawowym.
7. Wysokość składki ubezpieczeniowej zależy od:
  - 1) wysokości sum ubezpieczenia;
  - 2) zakresu ubezpieczenia;
  - 3) okresu udzielanej ochrony.

§ 10. Odstąpienie i wypowiedzenie umowy ubezpieczenia, wystąpienie z umowy ubezpieczenia

---

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a jeżeli Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia Gothaer TU S.A. nie poinformowało Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie.
2. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w którym Gothaer TU S.A. udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
3. W razie wygaśnięcia umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
4. Umowa ubezpieczenia zawarta na czas określony może być wypowiedziana przez Gothaer TU S.A. ze skutkiem natychmiastowym w przypadkach wskazanych w obowiązujących przepisach prawa.
5. Ubezpieczający może rozwiązać umowę ubezpieczenia w formie pisemnej z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia.
6. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, każda ze stron umowy ubezpieczenia może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania, druga strona umowy ubezpieczenia może w terminie 14 dni od daty otrzymania żądania rozwiązać umowę ze skutkiem natychmiastowym.
7. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na rachunek innej osoby, osoba ta ma prawo wystąpić z umowy ubezpieczenia, składając pisemne oświadczenie. Wystąpienie ma skutek w dniu następnym po złożeniu oświadczenia, chyba że osoba występująca z umowy ubezpieczenia ustaliła z Gothaer TU S.A. inaczej.

§ 11. Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego oraz postępowanie w przypadku zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową

---

1. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości Gothaer TU S.A. wszystkie znane sobie okoliczności, o które Gothaer TU S.A. zapytywało w formularzu oferty (wniosku) albo w innych pismach przed zawarciem umowy. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez Gothaer TU S.A. umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy Ubezpieczający jest obowiązany zawiadamiać Gothaer TU S.A. o wszelkich zmianach okoliczności, o które Gothaer TU S.A. zapytywało w formularzu oferty (wniosku) albo w innych pismach przed zawarciem umowy, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
3. Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 lub 2 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w ust. 1 lub 2.
4. Ubezpieczający lub Ubezpieczony ma obowiązek niezwłocznie powiadomić Gothaer TU S.A. o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową.
5. W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, Ubezpieczony obowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia szkodzie albo zmniejszenia jej rozmiarów, a także zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę. Gothaer TU S.A. obowiązane jest, w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić Ubezpieczającemu koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa wyżej, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
6. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie nie zastosował dostępnych mu środków w celu zapobieżenia szkodzie albo zmniejszenia jej rozmiarów, wówczas Gothaer TU S.A. jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
7. Ubezpieczający ma obowiązek podać Gothaer TU S.A. adres do korespondencji.
8. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest Ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli, Ubezpieczający lub Ubezpieczony ma obowiązek poinformować o tym Gothaer TU S.A. w razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową.

9. **W przypadku zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową w zakresie kosztów leczenia, Ubezpieczony obowiązany jest:**
- 1) w celu organizacji leczenia, uzyskania gwarancji pokrycia kosztów należnych placówce medycznej z tytułu udzielonej pomocy lekarskiej, leczenia szpitalnego, innych objętych ubezpieczeniem kosztów lub w celu uzyskania dodatkowych informacji – niezwłocznie skontaktować się z Centrum Alarmowym Gothaer TU S.A.;
  - 2) starać się o złagodzenie skutków zdarzenia przez niezwłoczne uzyskanie pomocy lekarskiej i poddanie się zaleconemu leczeniu, korzystając w miarę możliwości z pomocy publicznej służby zdrowia;
  - 3) uzyskać dokumentację lekarską stwierdzającą rozpoznanie choroby (diagnozę lekarską) oraz uzasadniającą konieczność poddania się leczeniu i prowadzenia danego sposobu leczenia, w szczególności dokumentację z udzielenia I pomocy bezpośrednio po zdarzeniu;
  - 4) zabezpieczyć dowody związane z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem w celu uzasadnienia roszczenia o zwrot kosztów leczenia, w tym oryginalne rachunki i dowody opłat;
  - 5) pokryć we własnym zakresie koszty leczenia ambulatoryjnego nieprzekraczające równowartości 50 euro w walucie danego kraju – zwrot tych kosztów następuje po zgłoszeniu roszczenia do Gothaer TU S.A.;
  - 6) w razie zgłoszenia do Gothaer TU S.A. roszczenia o zwrot kosztów leczenia - przedstawić oryginały dokumentów lekarskich oraz dowodów poniesionych wydatków związanych ze zdarzeniem objętym ochroną ubezpieczeniową, o których mowa w § 12 ust. 1;
  - 7) w razie takiego zalecenia - poddać się badaniu przez lekarzy wskazanych przez Gothaer TU S.A.
10. Jeżeli Ubezpieczony z winy umyślnej nie dopełnił któregokolwiek z obowiązków, o których mowa w ust. 9 oraz w Klauzulach, o których mowa w § 4 ust. 5, a miało to wpływ na zwiększenie szkody, ustalenie okoliczności zachorowania, nieszczęśliwego wypadku, zdarzenia lub rozmiaru szkody, Gothaer TU S.A. może odmówić wypłaty odszkodowania lub świadczenia bądź je odpowiednio zmniejszyć.
11. Każde niezgodne z prawdą oświadczenie lub inne działanie mające na celu wprowadzenie w błąd Gothaer TU S.A. może spowodować utratę prawa do uzyskania odszkodowania lub świadczenia.
12. Postanowienia ustępów powyższych mają zastosowanie względem Ubezpieczonego, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na jego rachunek, a Ubezpieczony został o jej zawarciu poinformowany.
13. **W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków, Ubezpieczony zobowiązany jest:**
- 1) starać się o złagodzenie skutków wypadku przez niezwłoczne poddanie się opiece lekarskiej i zaleconemu leczeniu;
  - 2) zawiadomić Gothaer TU S.A. o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową nie później niż w ciągu 14 dni od daty wypadku, chyba że wskutek wypadku nie mógł tego uczynić - w takiej sytuacji powinien to uczynić w terminie 14 dni od ustąpienia przyczyny niezgłoszenia szkody;
  - 3) dostarczyć do Gothaer TU S.A.:
    - a) dokumentację medyczną stwierdzającą rozpoznanie (diagnozę lekarską) oraz uzasadniającą konieczność prowadzenia danego sposobu leczenia, dokumentację z pierwszej pomocy bezpośrednio po zdarzeniu, jak również dokumentację z przeprowadzonego leczenia;
    - b) wypełniony formularz zgłoszenia szkody;
    - c) inne dokumenty wskazane Ubezpieczonemu w trybie związanym z likwidacją szkody, niezbędne do ustalenia zasadności roszczeń i wysokości świadczenia;
  - 4) zabezpieczyć dowody związane z nieszczęśliwym wypadkiem w celu uzasadnienia roszczenia;
  - 5) umożliwić Gothaer TU S.A. zasięgnięcie informacji dotyczących okoliczności nieszczęśliwego wypadku, w szczególności zwolnić lekarzy, którzy sprawowali lub sprawują opiekę nad Ubezpieczonym po wypadku, z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej – w zakresie niezbędnym do uzyskania informacji związanych z weryfikacją podanych przez Ubezpieczonego danych o jego stanie zdrowia – poprzez złożenie pisemnego oświadczenia przy zgłaszaniu roszczenia z tytułu nieszczęśliwego wypadku, chyba że odpowiednie oświadczenie Ubezpieczony złożył przy zawieraniu umowy ubezpieczenia;
  - 6) w razie takiego zalecenia - poddać się badaniu przez lekarzy wskazanych przez Gothaer TU S.A.
14. **W razie śmierci Ubezpieczonego w następstwie nieszczęśliwego wypadku, uprawniony lub osoba występująca o wypłatę świadczenia zobowiązany jest przedłożyć:**
- 1) odpis aktu zgonu lub jego kopię potwierdzoną za zgodność z oryginałem;
  - 2) kopię karty zgonu Ubezpieczonego zawierającą rozpoznanie przyczyny zgonu albo kopię innego dokumentu stwierdzającego przyczynę zgonu, wystawionego przez lekarza lub uprawniony podmiot;
  - 3) kopię dokumentu potwierdzającego związek rodzinny z Ubezpieczonym (np. stwierdzenie nabycia spadku w dziedziczeniu ustawowym), potwierdzoną za zgodność z oryginałem w razie braku uprawnionego.
15. **W przypadku zdarzenia objętego ochroną assistance, Ubezpieczony obowiązany jest:**
- 1) zgłosić niezwłocznie telefonicznie lub pocztą elektroniczną fakt zajścia zdarzenia do Centrum Alarmowego Gothaer TU S.A.;

- 2) przedstawić wszelkie dokumenty potwierdzające powstanie danego zdarzenia, jak również fakt poniesienia z tego tytułu określonych wydatków.
- 16. W przypadku zdarzenia objętego ochroną w ramach ubezpieczenia zwrotu kosztów poszukiwań i ratownictwa, Ubezpieczony obowiązany jest:**
- 1) zgłosić niezwłocznie telefonicznie lub pocztą elektroniczną fakt powstania zdarzenia do Gothaer TU S.A. bądź Centrum Alarmowego Gothaer TU S.A. lub w ciągu 7 dni od powrotu do kraju zgłosić do Gothaer TU S.A. roszczenie o zwrot kosztów;
  - 2) przedstawić wszelkie dokumenty potwierdzające powstanie danego zdarzenia, jak również fakt poniesienia z tego tytułu określonych wydatków.
17. Gothaer TU S.A. może wystąpić do Ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego, a Ubezpieczony lub jego przedstawiciel ma obowiązek wyrazić zgodę na wystąpienie do podmiotów, które udzielały świadczeń zdrowotnych Ubezpieczonemu, w celu uzyskania informacji związanych z weryfikacją podanych przez tę osobę danych o jej stanie zdrowia, w szczególności do lekarzy, którzy sprawowali lub nadal sprawują opiekę nad Ubezpieczonym, w celu stwierdzenia, czy dane leczenie było związane z nieszczęśliwym wypadkiem.

§ 12. Ustalenie wysokości odszkodowania lub świadczenia

1. Świadczenie z tytułu zwrotu kosztów leczenia i rehabilitacji

- 1.1. Ustalenie zasadności i wysokości odszkodowania lub świadczenia z tytułu zwrotu kosztów leczenia dokonywane jest na podstawie następujących dowodów i dokumentów przedłożonych przez Ubezpieczonego lub osobę upoważnioną do otrzymania świadczenia z tego tytułu:
  - 1) dowodu potwierdzającego konieczność poddania się leczeniu w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem, zawierającego rozpoznanie (diagnozę lekarską);
  - 2) oryginalnych rachunków oraz dowodów wniesienia opłat za hospitalizację, udzieloną pomoc medyczną, transport sanitarny oraz za zakupione lekarstwa, środki opatrunkowe i pomocnicze;
  - 3) oryginalnych dowodów potwierdzających inne wydatki objęte umową ubezpieczenia.
- 1.2. Dokumenty stanowiące dowód poniesionych wydatków w związku z udzieleniem Ubezpieczonemu pomocy medycznej powinny zawierać następujące informacje:
  - 1) imię i nazwisko Ubezpieczonego;
  - 2) dane teleadresowe placówki medycznej udzielającej pomocy;
  - 3) pieczęć i podpis lekarza lub osoby uprawnionej do reprezentowania placówki medycznej.
- 1.3. Gothaer TU S.A. zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych dokumentów oraz zasięgnięcia opinii specjalistów.
- 1.4. Gothaer TU S.A. może wystąpić do Ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego o wyrażenie pisemnej zgody na wystąpienie do podmiotów, które udzielały świadczeń zdrowotnych Ubezpieczonemu, w celu uzyskania informacji związanych z weryfikacją podanych przez tę osobę danych o jej stanie zdrowia, w szczególności do lekarzy, którzy sprawowali lub nadal sprawują opiekę nad Ubezpieczonym, w celu stwierdzenia, czy dane zachorowanie jest wynikiem istniejących schorzeń, czy też ma miejsce po raz pierwszy.

2. Świadczenie z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków

- 2.1. Świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku ustalone jest po określeniu przez lekarza orzecznika powołanego przez Gothaer TU S.A. stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu.
- 2.2. Stopień trwałego uszczerbku ustalany jest na podstawie przedstawionych dokumentów medycznych oraz „Tabeli norm procentowego uszczerbku na zdrowiu” zamieszczonej poniżej, bez konieczności badania Ubezpieczonego przez lekarza orzecznika, z zastrzeżeniem pkt 2.3.

TABELA USZCZERBKÓW NA ZDROWIU NA SKUTEK NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU		
Lp.	Rodzaj uszczerbku	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu
I. USZKODZENIA GŁOWY		
1	Uszkodzenie kości sklepienia i podstawy czaszki (wglębienia, szczeliny, fragmentacja) w zależności od rozległości uszkodzeń	1-10
2	Ubytek w kościach czaszki:	
a)	o średnicy poniżej 3 cm	1-7
b)	o średnicy od 3 cm do 5 cm	8-12
c)	o średnicy 6 cm i więcej	13-30
II. USZKODZENIA TWARZY		
3	Utrata wzroku jednego oka z jednoczesnym wyluszczeniem gałki ocznej	38
4	Urazy małżowiny usznej:	
a)	utrata części małżowiny	1-5

b)	zniekształcenia małżowiny (blizny, oparzenia i odmrozenia) w zależności od stopnia	5-10
c)	utrata jednej małżowiny	15
d)	utrata obu małżowin	25
5	Uszkodzenia nosa:	
a)	uszkodzenia nosa bez zaburzeń oddychania i powonienia - w zależności od rozległości uszkodzenia	1-5
b)	uszkodzenia nosa z zaburzeniami oddychania i powonienia - w zależności od rozległości uszkodzenia i stopnia zaburzeń oddychania	5-10
c)	uszkodzenia nosa z zaburzeniami oddychania i powonienia - w zależności od stopnia zaburzeń w oddychaniu i powonieniu	10-20
d)	utrata powonienia w następstwie uszkodzenia przedniego dołu czaszkowego	5
e)	utrata nosa w całości (łącznie z kością nosa)	30
6	Utrata siekaczy i kłów - za każdy ząb	
a)	częściowa	1
b)	całkowita	2
7	Utrata pozostałych zębów - za każdy ząb	1
8	Złamanie szczęki lub żuchwy - w zależności od przemieszczeń, zniekształceń, niesymetrii zgryzu, upośledzenia żucia i rozwierania szczęk, braku zwarcia:	
a)	nieznaczego stopnia	1-5
b)	znaczego stopnia	5-15
9	Utrata szczęki lub żuchwy łącznie z oszpeceniem i utratą zębów - w zależności od wielkości ubytków, oszpecenia i powikłań:	
a)	częściowa	15-30
b)	całkowita	40-50
III. USZKODZENIA KLATKI PIERSIOWEJ		
10	Utrata brodawki u kobiet - w zależności od zniekształceń i blizn - częściowa i całkowita	1-15
11	Utrata sutka w zależności od wielkości ubytków i blizn	
a)	częściowa	5-10
b)	całkowita	15-20
c)	z częścią mięśnia piersiowego	20-25
12	Uszkodzenie żeber (złamanie, itp.):	
a)	z obecnością zniekształceń i bez zmniejszenia pojemności życiowej płuc	1-7
b)	z obecnością zniekształceń i zmniejszeniem pojemności życiowej płuc - w zależności od stopnia zmniejszenia pojemności życiowej płuc	8-20
13	Złamanie mostka z deformacją:	1-8
14	Uszkodzenie płuc i opłucnej (zrosty opłucnowe, uszkodzenie tkanki płucnej, ubytki tkanki płucnej, ciała obce itp.):	
a)	bez cech niewydolności oddechowej	1-7
b)	z niewydolnością oddechową - w zależności od stopnia niewydolności oddechowej	8-40
UWAGA: Stopień upośledzenia wydolności oddechowej musi być potwierdzony badaniem spirometrycznym		
IV. USZKODZENIA BRZUCHA		
15	Uszkodzenia żołądka, jelit i sieci:	
a)	bez zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego i dostatecznym stanie odżywiania	3-10
b)	z zaburzeniami trawienia i niedostatecznym stanem odżywiania - w zależności od stopnia zaburzeń i stanu odżywiania	10-40
16	Uszkodzenie zwieracza odbytu, powodujące stałe, całkowite nietrzymanie kału i gazów	60
17	Wypadnięcie odbytnicy - w zależności od stopnia wypadnięcia	10-30
18	Utrata śledziony	
a)	bez większych zmian w obrazie krwi	15
b)	ze zmianami w obrazie krwi	20-30
19	Uszkodzenia wątroby, dróg żółciowych, trzustki	
a)	z miernymi zaburzeniami ich czynności	5-10
b)	ze średnimi i ciężkimi zaburzeniami ich czynności w zależności od stopnia	15-60
V. USZKODZENIA NARZĄDÓW MOCZOWO-PŁCIOWYCH		
20	Uszkodzenie jednej nerki lub obu nerek powodujące upośledzenie ich funkcji - w zależności od stopnia upośledzenia funkcji	1-30
21	Utrata jednej nerki przy drugiej zdrowej i prawidłowo działającej	25
22	Utrata jednej nerki przy upośledzeniu funkcjonowania drugiej nerki - w zależności od stopnia upośledzenia funkcji pozostałej nerki	30-70
23	Uszkodzenie pęcherza - w zależności od stopnia zmniejszenia jego pojemności, zaburzeń w oddawaniu moczu, przewlekłych stanów zapalnych	10-30
24	Utrata całkowita prącia:	40
25	Częściowa całkowita prącia:	10-30
26	Utrata jednego jądra lub jajnika:	
a)	do 45. roku życia	20
b)	po 45. roku życia	10
27	Utrata obu jąder lub obu jajników	
a)	do 45. roku życia	40
b)	po 45. roku życia	20
28	Utrata macicy	
a)	w wieku do 45 lat	40
b)	w wieku powyżej 45 lat	20
VI. USZKODZENIA KRĘGOSŁUPA		
29	Uszkodzenie kręgosłupa w odcinku szyjnym:	

a)	ograniczenie ruchomości w zakresie rotacji 20-40° lub zginania 20-40°	1-10	
b)	ograniczenie ruchomości w zakresie rotacji 0-20° lub zginania 0-20°	10-20	
c)	całkowite zeszywnienie z neutralnym ustawieniem głowy	25	
d)	całkowite zeszywnienie z niekorzystnym ustawieniem głowy	25-40	
30	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym (Th1-Th11) :		
a)	z ograniczeniem ruchomości (test Schobera 2-3 cm, pochylecie 15-30°)	1-10	
b)	z dużym ograniczeniem ruchomości (test Schobera 0-2 cm, pochylecie 0-15°)	10-20	
31	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym i lędźwiowym (Th12-L5) w zależności od ograniczenia i zniekształcenia kręgow		
a)	z ograniczeniem ruchomości (test Schobera 7-5 cm, rotacja 30-40°)	1-5	
b)	z miernym ograniczeniem ruchomości (test Schobera 5-3 cm, rotacja 20-30°)	5-15	
c)	z dużym ograniczeniem ruchomości (test Schobera 0-3 cm, rotacja 0-20°)	15-25	
32	Uszkodzenia rdzenia kręgowego:		
a)	przy objawach poprzecznego przecięcia rdzenia z całkowitym porażeniem lub niedowładem dużego stopnia dwóch lub czterech kończyn	100	
b)	niedowład kończyn dolnych bez uszkodzenia górnej części rdzenia (kończyn górnych), umożliwiający poruszanie się za pomocą dwóch łasek	60-80	
c)	niedowład kończyn dolnych umożliwiający poruszanie się o jednej łasce	30-40	
d)	porażenie całkowite obu kończyn górnych z zanikami mięśniowymi, zaburzeniami czucia i zmianami troficznymi bez porażenia kończyn dolnych (po wylewie śródrzeniowym)	100	
e)	niedowład znacznego stopnia obu kończyn górnych znacznie upośledzający czynność kończyn (po wylewie śródrzeniowym)	60-70	
f)	niedowład nieznacznego stopnia obu kończyn górnych (po wylewie śródrzeniowym)	20-30	
g)	zaburzenia ze strony zwieraczy i narządów płciowych bez niedowładów (zespół stożka końcowego)	20-40	
VII. USZKODZENIA MIEDNICY			
33	Złamanie miednicy z przerwaniem obręczy biodrowej, jedno- lub wielomiejscowe - w zależności od zniekształcenia i upośledzenia chodu:		
a)	w odcinku przednim (kość łonowa, kość kulszowa)	1-10	
b)	w odcinku przednim i tylnym (typ Malgaigne'a)	10-35	
34	Izolowane złamania miednicy (talerz biodrowy, kolce biodrowe, guz kulszowy) w zależności od zniekształcenia i zaburzeń funkcji	1-10	
VIII. USZKODZENIA KOŃCZYNY GÓRNEJ			
ŁOPATKA		Prawa (dominująca)	Lewa
35	Złamanie łopatki:		
a)	złamanie łopatki z nieznacznym przemieszczeniem i niewielkimi ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°)	1-5	1-3
b)	złamanie łopatki z wyraźnym przemieszczeniem i średnim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100° - 140°, rotacja wewnętrzna 50° - 70°)	5-15	3-12
c)	złamanie łopatki z dużym przemieszczeniem i znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°)	15-30	12-25
OBOJCZYK		Prawy	Lewy
36	Wadliwe wygojenie złamania obojczyka - w zależności od stopnia zniekształcenia i ograniczenia ruchów:		
a)	z nieznaczną deformacją i niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia deformacją i średnim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100° - 140°, rotacja wewnętrzna 50° - 70°)	5-20	4-15
c)	z bardzo dużą deformacją i znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°)	20-30	15-25
37	Zwinięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego - w zależności od ograniczenia ruchów, upośledzenia zdolności dźwignania i stopnia zniekształcenia:		
a)	z nieznaczną deformacją (0/II°) i niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia deformacją (I/III°) i średnim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100° - 140°, rotacja wewnętrzna 50° - 70°)	5-15	4-10
c)	z bardzo dużą deformacją (III°) i znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°)	15-25	10-20
BARK – STAW RAMIENNO-ŁOPATKOWY		Prawy	Lewy
38	Uszkodzenie stawu łopatkowo-ramiennego - w zależności od blizn, ograniczenia ruchów, zaników mięśni, przemieszczeń, zniekształceń złamanej głowy, nasady bliższej kości ramiennej i innych zmian wtórnych:		
a)	z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100° - 140°, rotacja wewnętrzna 50° - 70°)	5-15	4-10
c)	ze znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°)	15-30	10-25
39	Utrata kończyny w barku	75	65
40	Utrata kończyny wraz z łopatką	80	70
RAMIĘ		Prawe (dominujące)	Lewe
41	Złamanie trzonu kości ramiennej - w zależności od przemieszczeń, ograniczeń ruchu w stawie łopatkowo-ramiennym i łokciowym:		
a)	z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°) lub łokcia (zgięcie powyżej 120°, deficyt wyprost do 5°, pełne ruchy rotacyjne)	1-8	1-5

b)	ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100° - 140°, rotacja wewnętrzna 50° - 70°) lub łokciowego (zgięcie 120° - 90°, deficyt wyprostu 5° - 30°, ograniczenie rotacji do 60°)	8-15	5-10
c)	ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°) lub łokciowego (zgięcie poniżej 90°, deficyt wyprostu powyżej 30°, ruchomość rotacyjna ograniczona powyżej 60°)	15-25	10-20
42	Uszkodzenia mięśni, ścięgien i ich przyczepów - w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji:		
a)	z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°) lub łokcia (zgięcie powyżej 120°, deficyt wyprostu do 5°, pełne ruchy rotacyjne)	1-5	1-3
b)	ze średniego stopnia ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100° - 140°, rotacja wewnętrzna 50° - 70°) lub łokciowego (zgięcie 120° - 90°, deficyt wyprostu 5° - 30°, ograniczenie rotacji do 60°)	5-10	3-8
c)	ze znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°) lub łokciowego (zgięcie poniżej 90°, deficyt wyprostu powyżej 30°, ruchomość rotacyjna ograniczona powyżej 60°)	10-20	8-15
43	Utrata kończyny w obrębie ramienia		
a)	z zachowaniem tylko 1/3 bliższej kości ramiennej	70	65
b)	przy dłuższych kikutach	65	60
STAW ŁOKCIOWY		Prawy (dominujący)	Lewy
44	Złamanie obwodowej nasady kości ramiennej, wyrostka łokciowego, głowy kości promieniowej - w zależności od zniekształceń i ograniczenia ruchów:		
a)	z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu łokciowego (zgięcie powyżej 120°, deficyt wyprostu do 5°, pełne ruchy rotacyjne)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji stawu łokciowego (zgięcie 120° - 90°, deficyt wyprostu 5° - 30°, ograniczenie rotacji do 60°)	5-15	4-10
c)	ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości stawu łokciowego (zgięcie poniżej 90°, deficyt wyprostu powyżej 30°, ruchomość rotacyjna ograniczona powyżej 60°)	15-25	10-20
PRZEDRAMIĘ		Prawe (dominujące)	Lewe
45	Złamania w obrębie nasad jednej lub obu kości przedramienia, powodujące ograniczenia ruchomości nadgarstka i zniekształcenia - w zależności od stopnia zaburzeń czynnościowych:		
a)	z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe do 60°)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe 40° - 60°)	5-15	5-10
c)	ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe poniżej 40°)	15-20	10-15
46	Złamania trzonów jednej lub obu kości przedramienia - w zależności od przemieszczeń, zniekształceń i zaburzeń czynnościowych:		
a)	z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu łokciowego (zgięcie powyżej 120°, deficyt wyprostu do 5°, pełne ruchy rotacyjne) lub nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe do 60°)	1-5	1-4
b)	ze średniego przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji stawu łokciowego (zgięcie 120° - 90°, deficyt wyprostu 5° - 30°, ograniczenie rotacji do 60°) lub nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe 40° - 60°)	5-15	5-10
c)	ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości stawu łokciowego (zgięcie poniżej 90°, deficyt wyprostu powyżej 30°, ruchomość rotacyjna ograniczona powyżej 60°) lub nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe poniżej 40°)	15-25	10-20
47	Uszkodzenia części miękkich przedramienia, skóry mięśni, ścięgien, naczyń - w zależności od rozmiarów, uszkodzenia i upośledzenia funkcji, zmian wtórnych (troficzne, krążeniowe, blizny i inne)		
a)	niewielkie zmiany	1-5	1-4
b)	znaczne zmiany	5-15	4-10
48	Utrata kończyny w obrębie przedramienia - w zależności od charakteru kikuta i jego przydatności do protezowania	55-65	55-60
49	Utrata przedramienia w sąsiedztwie stawu nadgarstkowego	50	40
NADGARSTEK		Prawy (dominujący)	Lewy
50	Uszkodzenie nadgarstka: skręcenie, zwknięcie, złamanie - w zależności od blizn, zniekształceń, rozległości uszkodzenia, upośledzenia funkcji, zmian troficznych i innych zmian wtórnych:		
a)	z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe do 60°)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe 40° - 60°)	5-15	5-10
c)	ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe poniżej 40°)	15-20	10-15
51	Utrata ręki na poziomie nadgarstka	45	40
ŚRÓDRĘCZE		Prawe	Lewe
52	Uszkodzenie śródręcza, części miękkich (skóry, mięśni, naczyń, nerwów), kości w zależności od blizn, zniekształceń, upośledzenia funkcji ręki i innych zmian wtórnych:		
a)	niewielkie zniekształcenia, ograniczenie ruchomości do 25% normy	1-4	1-3
b)	średnie zniekształcenia i ograniczenie ruchomości 25-50% normy	5-8	4-6
c)	rozległe zniekształcenia i ograniczenie ruchomości ponad 50% normy	9-12	7-10
KCIUK			
53	Utrata w zakresie kciuka - w zależności od rozmiaru ubytku, blizn, zniekształceń jakości kciuka, ograniczenia ruchów palca, upośledzenie funkcji ręki innych zmian wtórnych		
a)	częściowa utrata opuszki	1-3	1-2
b)	utrata opuszki	4	3

c)	utrata paliczka paznokciowego	5-7	3-5
d)	utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawowego (od 2/3 długości paliczka)	10	7
e)	utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawowego poniżej 2/3 długości lub utrata obu paliczków bez kości śródreżcza	15	10
f)	utrata obu paliczków z kością śródreżcza	25	20
54	Inne uszkodzenia kciuka: złamania, zwichnięcia, uszkodzenia mięśni, ścięgien, naczyń, nerwów - w zależności od blizn, zniekształceń, zaburzeń czucia, ograniczenia ruchów palca, upośledzenia funkcji ręki i innych zmian wtórnych:		
a)	niewielkie ograniczenie funkcji (sumaryczne zgięcie ponad 100°, opozycja do -1 cm)	1-8	1-5
b)	średnie ograniczenie funkcji (sumaryczne zgięcie 70° - 100°) opozycja -2 - -4 cm)	8-15	5-10
c)	duże ograniczenie funkcji (sumaryczne zgięcie powyżej 70°, opozycja poniżej 4 cm)	15-25	10-20
PALEC WSKAZUJĄCY		Prawy (dominujący)	Lewy
55	Utrata w obrębie wskaźnika - w zależności od blizn, zniekształceń, jakości kikuta, ograniczenia ruchów wskaźnika, upośledzenia funkcji ręki:		
a)	częściowa utrata opuszki	1-3	1-2
b)	utrata opuszki	4	3
c)	utrata paliczka paznokciowego	5	4
d)	utrata paliczka paznokciowego i części paliczka środkowego	8	6
e)	utrata paliczka paznokciowego i środkowego	10	8
f)	utrata trzech paliczków	15	12
g)	utrata wskaźnika z kością śródreżcza	20	16
Sumaryczne pełne zgięcie stawów MCP, PIP, DIP = 260°			
56	Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie wskaźnika: blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp. - w zależności od stopnia:		
a)	niewielkie ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie do 230° lub sumaryczny deficyt wyprostu do 20°)	1-3	1-2
b)	średnie ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie 230° - 160° lub sumaryczny deficyt wyprostu 20° - 40°)	3-8	2-5
c)	duże ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie poniżej 160° lub sumaryczny deficyt wyprostu ponad 40°)	8-12	5-10
d)	zmiany znacznego stopnia graniczące z utratą wskaźnika (bezużyteczności palca)	15	12
PALEC TRZECI, CZWARTY I PIĄTY			
57	Palec trzeci, czwarty, piąty - w zależności od stopnia uszkodzenia:		
a)	częściowa utrata opuszki	1-2	1
b)	utrata opuszki lub paliczka paznokciowego	2,5	2
c)	utrata dwóch paliczków	5	4,5
d)	utrata trzech paliczków	7-8	5-6
58	Utrata palców III, IV, V z kością śródreżcza	8-12	6-8
59	Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palców III, IV, V i odpowiednich kości śródreżcza (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp.) - powodujące		
a)	niewielkie ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie do 230 lub sumaryczny deficyt wyprostu do 20)	1-2	1-1,5
b)	średnie ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie 230 - 160 lub sumaryczny deficyt wyprostu 20-40)	2-3	1,5 - 2
c)	duże ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie poniżej 160 lub sumaryczny deficyt wyprostu ponad 40)	4-6	3-5
Uwaga: przy uszkodzeniach obejmujących większą liczbę palców globalna ocena musi być niższa niż całkowita utrata tych palców i odpowiadać stopniowi użyteczności ręki. Uszkodzenia obejmujące wszystkie palce z pełną utratą użyteczności ręki nie mogą przekroczyć dla ręki prawej 45%, a dla lewej 40%			
IX. USZKODZENIA KOŃCZYNY DOLNEJ			
STAW BIODROWY			
60	Utrata kończyny dolnej przez wyluszczenie jej w stawie biodrowym	85	
61	Uszkodzenia tkanek miękkich aparatu więzadłowo-stawowego, mięśni, naczyń, nerwów, skóry - w zależności od stopnia ograniczenia ruchów		
a)	niewielkie ograniczenie ruchomości (zgięcie do 90°, odwiedzenie do 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna do 30°)	1-6	
b)	średnie ograniczenie ruchomości (zgięcie 70° - 90°, odwiedzenie 20° - 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna 20° - 30°)	6-12	
c)	duże ograniczenie ruchomości (zgięcie poniżej 70°, odwiedzenie poniżej 20°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna poniżej 20°)	12-20	
62	Inne następstwa uszkodzeń stawu biodrowego (zwichnięć, złamań bliższej nasady kości udowej, złamań szyjki, złamań przekrętarzowych i podkrętarzowych, złamań krętarzy itp.) - w zależności od zakresu ruchów przemieszczeń, skrócenia, zniekształceń i różnego rodzaju zmian wtórnych oraz dolegliwości subiektywnych)		
a)	niewielkie ograniczenia ruchomości (zgięcie do 90°, odwiedzenie do 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna do 30°)	1-10	
b)	średnie ograniczenia ruchomości (zgięcie 70° - 90°, odwiedzenie 20° - 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna 20° - 30°)	10-20	
c)	duże ograniczenia ruchomości (zgięcie poniżej 70°, odwiedzenie poniżej 20°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna poniżej 20°)	20-35	
UDO			
63	Złamanie kości udowej - w zależności od zniekształceń, skrócenia, zaników mięśniowych i ograniczenia ruchów w stawach:		
a)	niewielkie ograniczenie ruchomości biodra (zgięcie do 90°, odwiedzenie do 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna do 30°) lub kolana (zgięcie do 110°, deficyt wyprostu do 5°) lub skrócenie do 3 cm	1-10	
b)	średnie ograniczenie ruchomości biodra (zgięcie 70° - 90°, odwiedzenie 20° - 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna 20° - 30°) lub kolana (zgięcie 110° - 80°, deficyt wyprostu 5° - 10°) lub skrócenie 3 - 6 cm	10-25	

c)	duże ograniczenie ruchomości biodra (zgięcie poniżej 70°, odwiedzenie poniżej 20°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna poniżej 20°) lub kolana (zgięcie poniżej 80°, deficyt wyprostu powyżej 10°) lub skrócenie ponad 6 cm	25-45
64	Staw rzekomy lub ubytki kości udowej uniemożliwiające obciążenie kończyny - w zależności od stopnia upośledzenia funkcji, skrócenia, zaburzeń wtórnych	45-60
65	Uszkodzenia skóry, mięśni, ścięgien (oparzenia, przecięcia, pęknięcia podskórne) - w zależności od zaburzeń funkcji itp. Według punktu 61	
66	Utrata kończyny - zależnie od długości kikutu i przydatności jego cech do protezowania	50-70
KOLANO		
67	Złamania nasad tworzących staw kolanowy (torebki więzadeł, łąkotec) - w zależności od zniekształceń szpatawości, koślawości, przykurczów, ograniczenia ruchów, stabilności stawu, zaburzeń statyczno-dynamicznych kończyny i innych zmian:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji kolana (zgięcie do 110°, deficyt wyprostu do 5°)	1-5
b)	średnie ograniczenie funkcji kolana (zgięcie 110° - 80°, deficyt wyprostu 5° - 10°)	5-10
c)	duże ograniczenie funkcji kolana (zgięcie poniżej 80°, deficyt wyprostu powyżej 10°)	10-20
d)	usztynienie kolana rozumiane jako brak jakiegokolwiek ruchu	25
68	Uszkodzenie aparatu więzadłowo-stawowego - w zależności od ograniczenia ruchów, stabilności stawu, zaburzeń statyczno-dynamicznych kończyny i ich zmian:	
a)	niestabilność jednopłaszczyznowa I° z niewielkimi zanikami mięśni	1-3
b)	niestabilność jednopłaszczyznowa II°, dwupłaszczyznowa I° ze zmianami wtórnymi	4-10
c)	niestabilność jednopłaszczyznowa III°, dwupłaszczyznowa II° ze znacznymi zmianami wtórnymi	10-15
d)	niestabilność dwupłaszczyznowa III° z dużymi zmianami wtórnymi	15-20
e)	ciężka niestabilność wielopłaszczyznowa III° w zależności od zmian wtórnych	20-25
69	Utrata kończyny na poziomie stawu kolanowego	50
PODUDZIE		
70	Złamanie kości podudzia w zależności od zniekształcenia, przemieszczenia, powikłań wtórnych, zmian troficznych i czynności kończyny itp:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji kolana (zgięcie do 110°, deficyt wyprostu do 5°) lub stawu skokowego (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°), skrócenie do 3 cm	1-10
b)	średnie ograniczenie funkcji kolana (zgięcie 110° - 80° deficyt wyprostu do 5°-10°) lub stawu skokowego (zgięcie grzbietowe 5° - 15°, podeszwowe 15° - 30°), skrócenie 3 - 6 cm	10-20
c)	duże ograniczenie funkcji kolana (zgięcie poniżej 80°, deficyt wyprostu powyżej 10°) lub stawu skokowego (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°), skrócenie ponad 6 cm	20-30
71	Izolowane złamanie strzałki - w zależności od przemieszczeń, zniekształceń, upośledzenia funkcji kończyny	1-3
72	Uszkodzenia tkanek miękkich podudzia, uszkodzenia ścięgna Achillesa i innych ścięgien - w zależności od rozległości uszkodzenia, zaburzeń czynnościowych i zniekształceń stopy i ograniczeń czynnościowych, zmian naczyniowych, troficznych i innych:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-5
b)	średnie ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe 5° - 15°, podeszwowe 15° - 30°)	5-10
c)	duże ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°)	10-20
73	Utrata kończyny w obrębie podudzia - w zależności od charakteru kikutu, długości, przydatności do oprotezowania i zmian wtórnych w obrębie kończyny:	
a)	przy długości kikutu do 8 cm mierzac od szpary stawowej (u dzieci do lat 10 przy długości kikutu do 6 cm)	50
b)	przy dłuższych kikutach	35-40
STAW GOLENIOWO-SKOKOWY I SKOKOWO-PIĘTOWY, STOPA		
74	Uszkodzenie stawu goleniowo-skokowego i skokowo-piętowego, wykręcenia, nadwichnięcia, zwichnięcia, złamania, stłuczenia i inne zranienia - w zależności od blizn, zniekształceń, ograniczeń ruchomości zaburzeń statyczno-dynamicznych stopy:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-4
b)	średnie ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe 5° - 15°, podeszwowe 15° - 30°)	5-10
c)	duże ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°)	10-20
75	Złamania kości skokowej lub piętowej - w zależności od utrzymujących się ograniczeń ruchomości:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-4
b)	średnie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe 5° - 15°, podeszwowe 15° - 30°)	5-10
c)	duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°)	10-20
76	Utrata kości skokowej lub piętowej - w zależności od blizn, zniekształceń, zaburzeń statyczno-dynamicznych stopy i innych powikłań	15-30
77	Uszkodzenia kości stępu z przemieszczeniami, zniekształceniami i innym zmianami wtórnymi:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-4
b)	średnie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe 5° - 15°, podeszwowe 15° - 30°)	5-10
c)	duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°)	10-20
78	Złamania kości śródstopia - w zależności od przemieszczeń, zniekształcenia stopy, zaburzeń statyczno-dynamicznych i innych zmian:	
I	I lub V kości śródstopia:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-4
b)	średnie i duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 15°, podeszwowe poniżej 30°)	5-10
II	II, III lub IV kości śródstopia:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-3
b)	średnie i duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 15°, podeszwowe poniżej 30°)	4-8
79	Inne uszkodzenia stopy - w zależności od dolegliwości, blizn, zniekształceń, zmian troficznych, zaburzeń troficzno-dynamicznych stop i innych zmian wtórnych:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-4

b)	średnie i duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 15°, podeszwowe poniżej 30°)	5-8
80	Utrata stopy całości	40
81	Utrata stopy na poziomie stawu Choparta	35
82	Utrata stopy w stawie Lisfranca	25
83	Utrata stopy w obrębie kości śródstopia - w zależności od rozległości utraty przodostopnia i cech kikuta	15-25
PALCE STOPY		
84	Uszkodzenia palucha - w zależności od blizn, zniekształceń, wielkości ubytków, charakteru kikuta, zaburzeń statyki i chodu oraz innych zmian wtórnych:	
a)	ubytki opuszki lub częściowa utrata paliczka paznokciowego palucha	1-4
b)	utrata paliczka paznokciowego palucha	5
c)	utrata całego palucha	7
85	Inne uszkodzenia palucha - w zależności od uszkodzenia (części miękkich)	
a)	niewielkie ograniczenie ruchomości (sumaryczne zgięcie do 30°, sumaryczny wyprost do 30°)	1-4
b)	średnie i duże ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie poniżej 30°, sumaryczny wyprost powyżej 30°)	4-7
86	Utrata palucha wraz z kością śródstopia w zależności od rozmiaru utraty kości śródstopia	10-15
87	Uszkodzenia, ubytki w zakresie palców II, III, IV, V	
a)	częściowa utrata, niewielkie ograniczenie ruchomości (sumaryczne zgięcie do 30°, sumaryczny wyprost do 30°)	1-2
b)	częściowa utrata, średnie i duże ograniczenie ruchomości (sumaryczne zgięcie poniżej 30°, sumaryczny wyprost poniżej 30°)	3-4
88	Utrata palca II lub V z kością śródstopia	5-10
89	Utrata palców III lub IV z kością śródstopia - w zależności od stopnia upośledzenia, ustawienia stopy i innych zmian wtórnych	5-8

- 2.3. Jeżeli ustalenie stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu na podstawie przedstawionych dokumentów medycznych nie jest możliwe, stopień ten Gothaer TU S.A. ustala na podstawie badań przeprowadzonych przez lekarza orzecznika wskazanego przez Gothaer TU S.A.
- 2.4. Rodzaj i wysokość świadczeń ustala się po stwierdzeniu, że istnieje związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a, odpowiednio, trwałym uszczerbkiem na zdrowiu albo śmiercią Ubezpieczonego.
- 2.5. Ustalenie związku przyczynowo-skutkowego, o którym mowa w pkt. 2.4, następuje na podstawie dostarczonych przez Ubezpieczonego dowodów, a także na podstawie wyników badań, o których mowa w pkt 2.3.
- 2.6. Gothaer TU S.A. zastrzega sobie prawo weryfikacji dostarczonych dokumentów oraz zasięgania opinii lekarzy specjalistów.
- 2.7. Ustalenie stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu powinno nastąpić niezwłocznie po zakończeniu leczenia, w tym ewentualnego leczenia rehabilitacyjnego. W razie dłuższego leczenia, ostateczny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu powinien być ustalony najpóźniej w 12. miesiącu od dnia nieszczęśliwego wypadku.
- 2.8. Przy ustalaniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu nie bierze się pod uwagę rodzaju pracy lub czynności wykonywanych przez Ubezpieczonego.
- 2.9. Przy ustalaniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu uwzględnia się wcześniejszą utratę lub uszkodzenie organu, narządu lub układu w taki sposób, że stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się w wysokości różnicy między stopniem właściwym dla danego organu, narządu lub układu narządów po wypadku a stopniem uszczerbku istniejącym przed wypadkiem.
- 2.10. Jeżeli Ubezpieczony, który uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, zmarł przed ustaleniem trwałego uszczerbku na zdrowiu, a zgon nie był następstwem tego wypadku, świadczenie ustala się według przypuszczalnego, określonego procentowo przez lekarza orzecznika wskazanego przez Gothaer TU S.A., stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu.
- 2.11. Jeżeli Ubezpieczony otrzymał świadczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł na skutek tego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się wówczas, jeżeli jest ono wyższe od świadczenia wypłaconego Ubezpieczonemu z tytułu uszczerbku na zdrowiu, uwzględniając uprzednio wypłaconą kwotę. Świadczenie wypłaca się pod warunkiem, że śmierć nastąpiła w ciągu 12 miesięcy od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku.
- 2.12. Jeżeli Ubezpieczony zmarł po ustaleniu uszczerbku na zdrowiu, a śmierć nie pozostaje w związku przyczynowo-skutkowym z nieszczęśliwym wypadkiem, niewypłacone przed śmiercią Ubezpieczonemu świadczenie za uszczerbek na zdrowiu wypłaca się uprawnionemu.
- 2.13. Zwrot udokumentowanych kosztów nabycia środków pomocniczych dokonywany jest do wysokości 20% sumy ubezpieczenia w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków, na jedno i wszystkie zdarzenia zaistniałe w okresie odpowiedzialności, jeżeli ich zakup był niezbędny z medycznego punktu widzenia, zalecony przez lekarza oraz związany z nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową, a koszty ich nabycia nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub z innego tytułu oraz zostały poniesione wyłącznie na terytorium RP.

- 2.14. Zwrot kosztów nabycia środków pomocniczych następuje na podstawie dostarczonych oryginałów rachunków, pod warunkiem, że zakup tych środków został zalecony przez lekarza oraz że wydatek został poniesiony na terytorium RP w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy od wypadku.
- 2.15. Ustalenie zasadności i wysokości świadczenia z tytułu zasiłku dziennego w związku z pobytem w szpitalu w następstwie nieszczęśliwego wypadku odbywa się na podstawie dowodu potwierdzającego konieczność poddania się leczeniu szpitalnemu, w związku z nieszczęśliwym wypadkiem, zawierającego diagnozy lekarskie oraz określającego czas faktycznej hospitalizacji, dokumentów, o których mowa w § 11 ust. 13 pkt 3) niniejszych warunków oraz na podstawie karty informacyjnej z pobytu w szpitalu.
- 2.16. Zasiłek dzienny z tytułu pobytu w szpitalu może być wypłacony za więcej niż jeden pobyt w szpitalu, pod warunkiem, że każdy z tych pobytów był skutkiem tego samego nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, z zastrzeżeniem § 4 ust. 2 pkt 2.4 ppkt 2).
- 2.17. Zasiłek dzienny wypłacany jest pod warunkiem, że istniała odpowiedzialność Gothaer TU S.A. z tytułu następstw nieszczęśliwych wypadków.
- 2.18. Łączna wysokość świadczeń podstawowych nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia z tytułu następstw nieszczęśliwych wypadków, tj. 20.000 zł, natomiast łączna wysokość świadczeń podstawowych oraz świadczeń dodatkowych może przekroczyć tę sumę.
- 2.19. Wypłata świadczeń dodatkowych następuje niezależnie od wypłaty świadczeń podstawowych, przy czym Gothaer TU S.A. wypłaca świadczenia podstawowe w pierwszej kolejności.

§ 13. Wypłata odszkodowania lub świadczenia

---

1. Gothaer TU S.A. jest obowiązane spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową.
2. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A. albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie winno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia Gothaer TU S.A. jest obowiązane spełnić w terminie przewidzianym w ust. 1.
3. Koszty poniesione w walutach obcych przelicza się na złote według kursu średniego NBP z dnia ustalenia świadczenia lub odszkodowania.
4. Zwrot kosztów realizowany jest w kolejności wpływu do Gothaer TU S.A. dokumentów potwierdzających ich poniesienie.
5. W przypadku gdy zobowiązania z tytułu zawartej umowy powstałe wobec podmiotów zagranicznych nie zostały uregulowane przez Ubezpieczonego lub inną osobę, Gothaer TU S.A. dokona uzasadnionych płatności dewizowych bezpośrednio na rzecz tych podmiotów.
6. Jeżeli świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszeniu roszczenia, Gothaer TU S.A. informuje o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem oraz Ubezpieczonego – jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na cudzy rachunek, a Ubezpieczony nie jest osobą zgłaszającą roszczenie – wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania lub świadczenia oraz zawiadamiając o możliwości odwołania się lub o dochodzeniu roszczeń na drodze postępowania sądowego.

§ 14. Roszczenia regresowe

---

1. Z dniem zapłaty odszkodowania przez Gothaer TU S.A. roszczenie Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na Gothaer TU S.A. do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli Gothaer TU S.A. pokryło tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Gothaer TU S.A.
2. Nie przechodzą na Gothaer TU S.A. roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. W przypadku gdy Ubezpieczony bez zgody Gothaer TU S.A. zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, Gothaer TU S.A. może odmówić wypłaty świadczenia lub odszkodowania albo je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu świadczenia, Gothaer TU S.A. może żądać od Ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania lub świadczenia.
4. Jeżeli ze względów proceduralnych z powództwem może wystąpić tylko Ubezpieczony lub jego spadkobierca, na żądanie Gothaer TU S.A. zobowiązany jest on udzielić wymaganych pełnomocnictw procesowych oraz złożyć wymagane przepisami danego kraju wnioski i oświadczenia, jak również upoważnić Gothaer TU S.A. do odbioru zasądzonych kwot i odszkodowań, odsetek i kosztów postępowania.

§ 15. Reklamacje

---

1. Reklamację w związku z zawarciem lub wykonaniem umowy ubezpieczenia może zgłosić Ubezpieczający, Ubezpieczony, uposażony lub uprawniony z tej umowy.
2. Reklamację można złożyć:
  - 1) w formie pisemnej – na adres wybranej jednostki Gothaer TU S.A. lub osobiście;
  - 2) w formie elektronicznej (formularz na stronie internetowej Gothaer TU S.A.);
  - 3) ustnie (osobiście do protokołu lub telefonicznie).
3. Reklamacja powinna zawierać:
  - 1) imię, nazwisko (nazwę), adres i numer telefonu kontaktowego zgłaszającego reklamację;
  - 2) numer zgłoszenia szkody lub numer polisy;
  - 3) przedmiot reklamacji;
  - 4) uzasadnienie reklamacji, z podaniem ewentualnych dowodów.
4. Reklamacja jest rozpatrywana niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Jeżeli z uwagi na szczególne skomplikowanie sprawy nie jest możliwe udzielenie odpowiedzi we wskazanym wyżej terminie, termin ten zostaje wydłużony do nie więcej niż 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. Zgłaszający reklamację zostaje poinformowany o:
  - 1) przyczynie opóźnienia;
  - 2) okolicznościach, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
  - 3) przewidywanym terminie rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi.
5. O sposobie rozpatrzenia reklamacji Gothaer TU S.A. powiadamia zgłaszającego reklamację w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji, przy czym udzielenie przez Gothaer TU S.A. odpowiedzi na reklamację pocztą elektroniczną jest możliwe wyłącznie na wniosek klienta.
6. Zgłaszający reklamację może wystąpić do Rzecznika Finansowego z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy.
7. Spór może zostać rozstrzygnięty przez Sąd Polubowny przy Rzeczniku Finansowym albo Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego, w trybie wskazanym w regulaminach tych Sądów.
8. Zgłaszającemu reklamację przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń przed sądem. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia bądź przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
9. Gothaer TU S.A. podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 16. Postanowienia końcowe

---

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy, związane z zawarciem umowy ubezpieczenia i przebiegiem tej umowy, winny być sporządzone na piśmie i doręczone za potwierdzeniem odbioru lub przesłane listem poleconym, o ile z postanowień umowy ubezpieczenia (w tym szczególnych regulacji SWU) nie wynika inaczej.
2. Ubezpieczający jest zobowiązany poinformować Gothaer TU S.A. o zmianie swojego adresu zamieszkania bądź siedziby.
3. Gothaer TU S.A. jest zobowiązane poinformować Ubezpieczającego o zmianie adresu siedziby.
4. W kwestiach nieuregulowanych w SWU mają zastosowanie powszechnie obowiązujące przepisy polskiego prawa, w szczególności przepisy kodeksu cywilnego oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Klauzula A

do Szczególnych Warunków Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą RP i kraju stałego pobytu dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym

I. Przedmiot i zakres ubezpieczenia

---

§ 1

1. Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia dotyczącej kosztów leczenia za granicą RP i poza krajem stałego pobytu dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC oraz po zapłaceniu dodatkowej składki, zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego w życiu prywatnym, w tym również szkody powstałe w związku z amatorskim uprawianiem sportów zimowych lub wyciecznym uprawianiem sportu.
2. Zakres terytorialny ubezpieczenia objętego ochroną na podstawie niniejszej klauzuli obejmuje wszystkie kraje świata, z zastrzeżeniem § 2 ust. 2.

§ 2

1. Za zapłatą dodatkowej składki, zakres ochrony ubezpieczeniowej na podstawie niniejszej klauzuli może być rozszerzony o szkody powstałe w związku z uprawianiem sportów ekstremalnych. Zapłata składki dodatkowej za włączenie sportów ekstremalnych do ubezpieczenia OC następuje łącznie z zapłatą składki za ubezpieczenie OC w zakresie podstawowym.
2. Za zapłatą dodatkowej składki, zakres ochrony ubezpieczeniowej na podstawie niniejszej klauzuli może być rozszerzony o szkody spowodowane podczas praktyk zawodowych poza uczelnią. Rozszerzenie o praktyki zawodowe następuje łącznie z zapłatą składki za ubezpieczenie OC w zakresie podstawowym. Ubezpieczenie nie obejmuje zdarzeń zaistniałych na terytorium USA, Kanady, Nowej Zelandii, Meksyku, Australii i terytoriów pozostających pod ich jurysdykcją.

§ 3

Przez użyte w niniejszej klauzuli pojęcia rozumie się:

- 1) **szkoda na osobie** – uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia, śmierć;
- 2) **szkoda w mieniu** - uszkodzenie albo zniszczenie rzeczy;
- 3) **poszkodowany** - każda osoba niepozostająca w stosunku ubezpieczenia na podstawie niniejszej klauzuli, względem której odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę ponosi Ubezpieczony;
- 4) **osoba bliska** - współmałżonek, konkubent, konkubina, rodzeństwo, wstępni (rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), zstępni (dzieci, wnuki, prawnuki), ojczym, macocha, teściowie, zięciowie, synowe, dzieci przysposobione, przyjęte na wychowanie, również w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego, rodzice przysposabiający oraz inne osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym.

§ 4

1. Ochroną ubezpieczeniową objęta jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego oraz osób, za które ponosi odpowiedzialność, w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego.
2. Gothaer TU S.A. obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody na osobie lub w mieniu wyrządzone poszkodowanemu czynem niedozwolonym w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A., nie wcześniej jednak niż od chwili przekroczenia granicy RP lub granicy kraju stałego pobytu Ubezpieczonego poza granicami RP i granicy kraju stałego pobytu.
3. Poza wypłatą należnego odszkodowania, w granicach sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie, Gothaer TU S.A. pokrywa także:
  - 1) uzasadnione i niezbędne koszty działań mających na celu zmniejszenie szkody lub zapobieżenie jej zwiększeniu, chociażby okazały się bezskuteczne;
  - 2) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych w uzgodnieniu z Gothaer TU S.A. dla ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody;
  - 3) niezbędne koszty obrony sądowej w procesie prowadzonym na polecenie lub za zgodą Gothaer TU S.A.

II. Suma gwarancyjna

---

§ 5

1. Suma gwarancyjna określana jest przez Ubezpieczającego i wynosi 30 000 euro za wszystkie szkody objęte ubezpieczeniem.

2. Podlimit na zdarzenia zaistniałe podczas praktyk zawodowych wynosi 10.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia objęte ubezpieczeniem.
3. Po wypłacie odszkodowania suma gwarancyjna pomniejszana jest o kwotę wypłacanego odszkodowania.
4. Koszty, o których mowa w § 4 ust. 3, są zaliczane w poczet sumy gwarancyjnej.

III. Wyłączenia odpowiedzialności

---

§ 6

Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

- 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa;
- 2) wyrządzone pod wpływem alkoholu, narkotyków, środków psychotropowych lub innych podobnie działających środków;
- 3) wyrządzone osobom bliskim;
- 4) wyrządzone na terytorium RP i na terenie kraju stałego pobytu Ubezpieczonego;
- 5) wynikające z wykonywania zawodu lub prowadzenia działalności gospodarczej;
- 6) objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych – również w sytuacji, gdy Ubezpieczony nie wykonał obowiązku ubezpieczenia;
- 7) powstałe wskutek naruszenia przez Ubezpieczonego oraz osoby, za które ponosi odpowiedzialność, w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego, dóbr osobistych lub praw własności intelektualnej;
- 8) polegające na zapłacie wszelkiego rodzaju kar pieniężnych, grzywien sądowych lub administracyjnych, należności umownych (w tym zadatków i odszkodowań z tytułu odstąpienia od umowy) oraz należności publicznoprawnych;
- 9) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu lub utracie wartości pieniężnych, papierów wartościowych, dokumentów, nośników danych, planów, biżuterii, metali szlachetnych, zbiorów i kolekcji, dzieł sztuki, a także wszelkich kart płatniczych wydawanych przez banki;
- 10) w ruchomościach, w tym w pojazdach mechanicznych, z których Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, użyczenia, użytkowania lub innej umowy cywilnoprawnej;
- 11) powstałe w związku z uprawianiem sportów ekstremalnych, o ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony o szkody zaistniałe podczas uprawiania sportów ekstremalnych;
- 12) wynikające z przeniesienia chorób zakaźnych i wirusa HIV, a w odniesieniu do pozostających pod opieką Ubezpieczającego zwierząt domowych - chorób zakaźnych;
- 13) wynikłe z posiadania broni palnej;
- 14) w związku z odbywaniem praktyk w zakresie opieki zdrowotnej, farmacji, opieki na dziećmi, osobami starszymi i niepełnosprawnymi, działalności lotniczej.

IV. Postanowienia końcowe

---

§ 7

1. W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia Szczególnych Warunków Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą i kraju stałego pobytu dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC.
2. W razie zbiegu postanowień niniejszej klauzuli oraz postanowień części głównej Szczególnych Warunków Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą i kraju stałego pobytu dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC, pierwszeństwo mają postanowienia klauzuli.

Klauzula B

do Szczególnych Warunków Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą RP i kraju stałego pobytu dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC.

Ubezpieczenie bagażu podróznego

I. Przedmiot i zakres ubezpieczenia

---

§ 1

1. Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia dotyczącej kosztów leczenia za granicą RP i kraju stałego pobytu dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC oraz po zapłaceniu dodatkowej

składki, zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o wypłatę dodatkowego odszkodowania przysługującego z tytułu ubezpieczenia bagażu podróznego.

§ 2

2. Ochroną ubezpieczeniową Gothaer TU S.A. objęte są szkody polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu bagażu podróznego wskutek zdarzenia losowego związanego z jego transportowaniem, przechowywaniem lub użytkowaniem w czasie podróży i pobytu Ubezpieczonego za granicą RP i kraju stałego pobytu w okresie udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.

§ 3

Przez użyte w niniejszej klauzuli pojęcia rozumie się:

- 1) **bagaż podrózny** – przedmioty osobistego użytku zwyczajowo zabierane w podróż, stanowiące własność Ubezpieczonego lub będące w jego posiadaniu, takie jak: walizy, torby, nesesery, plecaki oraz podobne przedmioty, wraz z ich zawartością w postaci odzieży i rzeczy osobistych;
- 2) **deszcz nawalny** – opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 według skali stosowanej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW), potwierdzony przez najbliższą położoną stację pomiarową IMiGW. Jeżeli uzyskanie takiego potwierdzenia nie jest możliwe, bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania, świadczące o działaniu deszczu nawalnego;
- 3) **grad** – opad atmosferyczny w postaci bryłek lodu;
- 4) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 16 m/s;
- 5) **kradzież z włamaniem** – usiłowanie lub dokonanie zaboru przedmiotu ubezpieczenia z zamkniętych pomieszczeń lub bagażnika samochodu po uprzednim usunięciu siłą lub przy pomocy narzędzi istniejących zabezpieczeń, o ile sprawca pozostawił ślady użycia narzędzi, bądź po otworzeniu tych zabezpieczeń oryginalnym kluczem, który sprawca zdobył w wyniku kradzieży z włamaniem do innego pomieszczenia lub w wyniku rozboju;
- 6) **lawina** – gwałtowne zsuwanie, spadanie lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota ze zboczy górskich bądź falistych;
- 7) **osuwanie się ziemi** – ruch podłoża na stokach, niespowodowany działalnością ludzką;
- 8) **powódź** – zalanie terenów na skutek podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących lub w następstwie podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych;
- 9) **pożar** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile;
- 10) **rozbój** – usiłowanie lub dokonanie zaboru w celu przywłaszczenia Ubezpieczonego mienia przez sprawcę, który zastosował wobec Ubezpieczonego lub osób bliskich przemoc fizyczną lub groźbę jej natychmiastowego użycia albo doprowadził Ubezpieczonego lub te osoby do stanu nieprzytomności lub bezbronności; za rozbój uważa się również sytuację, kiedy sprawca postępuje jak wyżej opisano bezpośrednio po dokonaniu kradzieży w celu utrzymania się w stanie posiadania zabranej rzeczy;
- 11) **uderzenie pioruna** – bezpośrednie wyładowanie elektryczności atmosferycznej na przedmiot ubezpieczenia, powodujące przepływ ładunku elektrycznego przez ten przedmiot;;
- 12) **upadek statku powietrznego** – katastrofa bądź przymusowe lądowanie samolotu lub innego obiektu latającego lub upadek ich części lub przewożonego ładunku na przedmiot ubezpieczenia;
- 13) **wartość rzeczowista** – wartość odtworzeniowa pomniejszona o stopień zużycia technicznego (amortyzację).
- 14) **wybuch** – za wybuch uważa się:
  - a) **eksplozję** – gwałtowną zmianę stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników, warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest fakt rozdarcia ścian tych naczyń i zbiorników w takich rozmiarach, aby skutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień;
  - b) **implozję** – gwałtowne uszkodzenie zbiornika lub naczynia ciśnieniowego wskutek ciśnienia zewnętrznego przewyższającego znacznie ciśnienie panujące w jego wnętrzu;
- 15) **wydostanie się wody z urządzeń wodno-kanalizacyjnych** – awaria, na skutek której doszło do wydostania się wody lub pary z przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania i innych; cofnięcie się wody lub ścieków z publicznych urządzeń kanalizacyjnych bądź następstwo nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów w urządzeniach wodno-kanalizacyjnych (w pomieszczeniach);
- 16) **wylew wód podziemnych** – wdarcie się wód podziemnych wskutek działania czynników naturalnych lub ruchów wyrobisk górniczych do obiektu budowlanego będącego w posiadaniu Ubezpieczonego;
- 17) **zapadanie się ziemi** – obniżenie się terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie, niespowodowane działalnością ludzką.

§ 4

Z zastrzeżeniem § 5, Gothaer TU S.A. odpowiada za szkody powstałe wskutek:

- 1) katastrofy lub wypadku środka komunikacji;
- 2) udokumentowanej kradzieży z włamaniem z zamkniętych pomieszczeń;
- 3) zaginięcia, jeżeli bagaż podróży został powierzony zawodowemu przewoźnikowi na podstawie dokumentów przewozowych lub został oddany do przechowalni za pokwitowaniem;
- 4) udokumentowanego rozboju;
- 5) zdarzeń losowych w postaci: bezpośredniego uderzenia pioruna, wybuchu, upadku statku powietrznego, pożaru, huraganu, gradu, deszczu nawalnego, powodzi, zapadnięcia się ziemi, osuwania się ziemi, lawiny, wylewu wód podziemnych oraz wydostania się wody z urządzeń wodno-kanalizacyjnych;
- 6) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami losowymi wymienionymi w pkt 5);
- 7) nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania, poświadczonych diagnozą lekarską i zgłoszonych do Centrum Alarmowego Gothaer TU S.A., w wyniku których Ubezpieczony został pozbawiony możliwości zabezpieczenia bagażu podróжного;
- 8) uszkodzenia lub zniszczenia waliz, toreb, neseserów, plecaków oraz podobnych przedmiotów wyłącznie na skutek udokumentowanej kradzieży części lub całej ich zawartości.

§ 5

Bagaż podróжный objęty jest ochroną ubezpieczeniową, jeżeli znajduje się:

- 1) pod opieką Ubezpieczonego;
- 2) w pomieszczeniu przeznaczonym do przechowywania bagażu w czasie powierzenia go do przewozu zawodowemu przewoźnikowi, na podstawie dokumentu przewozowego;
- 3) w pomieszczeniu przystosowanym do przechowywania bagażu lub w miejscu zakwaterowania Ubezpieczonego (skrytki bagażowe, przechowalnie bagażu, pokoje hotelowe);
- 4) w zamkniętym pojeździe lub innym środku transportu, pod warunkiem umieszczenia bagażu w zamkniętym bagażniku lub w lukach bagażowych tak, aby przedmioty były niewidoczne.

II. Suma ubezpieczenia

---

§ 6

1. Suma ubezpieczenia bagażu podróжного określana jest przez Ubezpieczającego, wynosi 3 000 zł i dotyczy wszystkich zdarzeń zaistniałych w okresie udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.
2. Suma, o której mowa w ust. 1, jest odrębna od sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia w zakresie kosztów leczenia.

III. Wyłączenia odpowiedzialności

---

§ 7

Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte:

- 1) dokumenty, bilety, klucze, rękopisy, pieniądze i inne środki płatnicze, papiery wartościowe, książeczki oszczędnościowe, czek, karty kredytowe i płatnicze;
- 2) dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie, instrumenty muzyczne, broń wszelkiego rodzaju;
- 3) futra, kamienie szlachetne, biżuteria, złoto, srebro i platyna w złomie i sztabach;
- 4) sprzęt komputerowy, nośniki danych, telefony komórkowe, przenośne urządzenia audio (np. odtwarzacze plików w formacie mp3, mp4, odtwarzacze płyt CD, walkmany);
- 5) przedmioty skonfiskowane w trakcie odprawy celnej;
- 6) przedmioty łatwo tłukące się;
- 7) rzeczy, których ilość lub asortyment wskazują na przeznaczenie handlowe;
- 8) sprzęt sportowy;
- 9) szkody nieprzekraczające równowartości 100 zł;
- 10) szkody powstałe w aparatach i urządzeniach elektrycznych wskutek ich wad oraz działania prądu elektrycznego podczas ich eksploatacji;
- 11) szkody polegające wyłącznie na uszkodzeniu lub zniszczeniu waliz, kufrów i innych pojemników na bagaż w czasie przewożenia ich środkami transportu;
- 12) szkody wynikające z naturalnego zużycia lub eksploatacji przedmiotu ubezpieczenia na skutek z jego normalnego używania.

IV. Postępowanie w przypadku zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową

§ 8

1. W przypadku powstania szkody Ubezpieczony zobowiązany jest wykonać wszelkie czynności umożliwiające zebranie i przekazanie do Gothaer TU S.A. dokumentów i materiałów, na podstawie których można udowodnić fakt powstania szkody oraz jej wysokość.
2. Ponadto Ubezpieczony w przypadku powstania szkody zobowiązany jest:
  - 1) w przypadku kradzieży z włamaniem lub rozboju - w ciągu 24 godzin powiadomić miejscowy organ policji oraz uzyskać pisemne potwierdzenie zgłoszenia z wykazem utraconych przedmiotów;
  - 2) jeżeli szkoda powstała, gdy ubezpieczone mienie znajdowało się w miejscu zakwaterowania - zgłosić ją kierownictwu danego miejsca zakwaterowania oraz uzyskać pisemne potwierdzenie faktu zgłoszenia, z wykazem utraconych przedmiotów oraz podpisem i numerem telefonu osoby przyjmującej zgłoszenie;
  - 3) zawiadomić właściwego przewoźnika o każdej szkodzie, która powstała w publicznym środku komunikacji, i uzyskać pisemne potwierdzenie faktu zgłoszenia, z wykazem utraconych przedmiotów oraz podpisem i numerem telefonu osoby przyjmującej zgłoszenie;
  - 4) powiadomić Gothaer TU S.A. o powstaniu szkody w ciągu 7 dni od daty uzyskania o niej informacji lub 7 dni od daty powrotu z podróży, a także przedstawić dokumenty niezbędne do ustalenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A.;
  - 5) złożyć w Gothaer TU S.A. wykaz zniszczonych lub utraconych przedmiotów, z podaniem ich liczby, wartości i roku nabycia, z załączeniem, o ile to możliwe, paragonów zakupu, rachunków lub kart gwarancyjnych.
3. Jeżeli Ubezpieczony odzyskał utracone rzeczy po wypłacie odszkodowania, zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym fakcie Gothaer TU S.A.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, wypłacone za te przedmioty odszkodowanie podlega zwrotowi. Podlegające zwrotowi odszkodowanie zmniejsza się o wartość stwierdzonych uszkodzeń lub braków w odzyskanych przedmiotach.
5. Ubezpieczony jest obowiązany udzielić wszelkiej pomocy Gothaer TU S.A. przy dochodzeniu roszczeń regresowych, w tym dostarczyć odpowiednie dokumenty i udzielić niezbędnych informacji.

§ 9

1. Wysokość szkody ustala się według udokumentowanej przez Ubezpieczonego wartości rzeczywistej przedmiotu szkody.
2. Wartość kosztów naprawy ustala się na podstawie rachunku za naprawę uszkodzonych przedmiotów lub na podstawie przeciętnych cen stosowanych przez zakłady usługowe, z uwzględnieniem rzeczywistych rozmiarów szkody.
3. Koszty naprawy nie mogą przekroczyć wartości rzeczywistej przedmiotu ubezpieczenia.
4. Przedłożone rachunki kosztów naprawy podlegają weryfikacji przez Gothaer TU S.A..
5. Przy ustalaniu wartości szkody nie uwzględnia się wartości naukowej, zabytkowej i kolekcjonerskiej.
6. Od ustalonej wysokości szkody potrąca się równowartość odszkodowań uzyskanych przez Ubezpieczonego od innych podmiotów zobowiązanych do wypłaty odszkodowania z tytułu tej szkody.

V. Postanowienia końcowe

§ 10

1. W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia Szczególnych Warunków Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą i kraju stałego pobytu dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC.
2. W razie zbiegu postanowień niniejszej klauzuli oraz postanowień części głównej Szczególnych Warunków Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą i kraju stałego pobytu dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC, pierwszeństwo mają postanowienia klauzuli.

KLAUZULA C

do Szczególnych Warunków Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą RP i kraju stałego pobytu dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC.

Ubezpieczenie sprzętu sportowego

I. Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 1

Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia dotyczącej kosztów leczenia za granicą RP i kraju stałego pobytu dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC oraz po zapłaceniu dodatkowej składki, zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o wypłatę dodatkowego odszkodowania przysługującego z tytułu ubezpieczenia sprzętu sportowego.

§ 2

Ochroną ubezpieczeniową Gothaer TU S.A. objęte są szkody polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu sprzętu sportowego wskutek zdarzenia losowego związanego z jego transportowaniem, przechowywaniem lub użytkowaniem w czasie podróży i pobytu Ubezpieczonego za granicą RP i kraju stałego pobytu w okresie udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.

§ 3

Przez użyte w niniejszej klauzuli pojęcia rozumie się:

- 1) **deszcz nawalny** – opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 według skali stosowanej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW), potwierdzony przez najbliższą położoną stację pomiarową IMiGW. Jeżeli uzyskanie takiego potwierdzenia nie jest możliwe, bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania, świadczące o działaniu deszczu nawalnego;
- 2) **grad** – opad atmosferyczny w postaci bryłek lodu;
- 3) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 16 m/s;
- 4) **kradzież z włamaniem** – usiłowanie lub dokonanie zaboru przedmiotu ubezpieczenia z zamkniętych pomieszczeń lub bagażnika samochodu po uprzednim usunięciu siłą lub przy pomocy narzędzi istniejących zabezpieczeń, o ile sprawca pozostawił ślady użycia narzędzi, bądź po otworzeniu tych zabezpieczeń oryginalnym kluczem, który sprawca zdobył w wyniku kradzieży z włamaniem do innego pomieszczenia lub w wyniku rozboju;;
- 5) **lawina** – gwałtowne zsuwanie, spadanie lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota ze zboczy górskich bądź falistych;
- 6) **osuwanie się ziemi** – ruch podłoża na stokach, niespowodowany działalnością ludzką;
- 7) **powódź** – zalanie terenów na skutek podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących lub w następstwie podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych;
- 8) **pożar** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile;
- 9) **rozbój** – usiłowanie lub dokonanie zaboru w celu przywłaszczenia Ubezpieczonego mienia przez sprawcę, który zastosował wobec Ubezpieczonego lub osób bliskich przemoc fizyczną lub groźbę jej natychmiastowego użycia albo doprowadził Ubezpieczonego lub te osoby do stanu nieprzytomności lub bezbronności; za rozbój uważa się również sytuację, kiedy sprawca postępuje jak wyżej opisano bezpośrednio po dokonaniu kradzieży w celu utrzymania się w stanie posiadania zabranej rzeczy;
- 10) **sprzęt sportowy o charakterze profesjonalnym** – sprzęt wykorzystywany w celu wyczynowego uprawiania sportu;
- 11) **uderzenie pioruna** – bezpośrednie wyładowanie elektryczności atmosferycznej na przedmiot ubezpieczenia, powodujące przepływ ładunku elektrycznego przez ten przedmiot;
- 12) **upadek statku powietrznego** – katastrofa bądź przymusowe lądowanie samolotu lub innego obiektu latającego lub upadek ich części lub przewożonego ładunku na przedmiot ubezpieczenia;
- 13) **wartość rzeczywista** – wartość odtworzeniowa pomniejszona o stopień zużycia technicznego (amortyzację);
- 14) **wybuch** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu w urządzeniach i aparatach wykorzystywanych w gospodarstwie domowym Ubezpieczonego, z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, płynów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania zdarzenia za wybuch jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozerwaniu w takim stopniu, iż wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego pod ciśnieniem zewnętrznym;
- 15) **wydostanie się wody z urządzeń wodno-kanalizacyjnych** – awaria, na skutek której doszło do wydostania się wody lub pary z przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania i innych; cofnięcie się wody lub ścieków z publicznych urządzeń kanalizacyjnych bądź następstwo nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów w urządzeniach wodno-kanalizacyjnych (w pomieszczeniach);
- 16) **wylew wód podziemnych** – wdarcie się wód podziemnych wskutek działania czynników naturalnych lub ruchów wyrobisk górniczych do obiektu budowlanego będącego w posiadaniu Ubezpieczonego;
- 17) **zapadanie się ziemi** – obniżenie się terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie, niespowodowane działalnością ludzką.

§ 4

Z zastrzeżeniem § 5, Gothaer TU S.A. odpowiada za szkody powstałe wskutek:

- 1) katastrofy lub wypadku środka komunikacji;
- 2) udokumentowanej kradzieży z włamaniem z zamkniętych pomieszczeń;
- 3) zaginięcia, jeżeli sprzęt sportowy został powierzony zawodowemu przewoźnikowi na podstawie dokumentów przewozowych lub został oddany do przechowalni za pokwitowaniem;
- 4) udokumentowanego rozboju;
- 5) zdarzeń losowych w postaci: bezpośredniego uderzenia pioruna, wybuchu, upadku statku powietrznego, pożaru, huraganu, gradu, deszczu nawalnego, powodzi, zapadnięcia się ziemi, osuwania się ziemi, lawiny, wylewu wód podziemnych oraz wydostania się wody z urządzeń wodno-kanalizacyjnych.

§ 5

Sprzęt sportowy objęty jest ochroną ubezpieczeniową, jeżeli znajduje się:

- 1) pod opieką Ubezpieczonego;
- 2) w pomieszczeniu przeznaczonym do przechowywania sprzętu sportowego w czasie powierzenia go do przewozu zawodowemu przewoźnikowi, na podstawie dokumentu przewozowego;
- 3) w pomieszczeniu przystosowanym do przechowywania sprzętu sportowego (np.: skrytki bagażowe, przechowalnie sprzętu sportowego, pokoje hotelowe) lub w miejscu zakwaterowania Ubezpieczonego;
- 4) w zamkniętym pojeździe lub innym środku transportu, pod warunkiem umieszczenia sprzętu sportowego w zamkniętym bagażniku lub w lukach bagażowych tak, aby był niewidoczny.

II. Suma ubezpieczenia

---

§ 6

1. Suma ubezpieczenia sprzętu sportowego określona jest przez Ubezpieczającego, wynosi 10 000 zł i dotyczy wszystkich zdarzeń zaistniałych w okresie udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.
2. Suma, o której mowa w ust. 1, jest odrębna od sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia w zakresie kosztów leczenia.

III. Wyłączenia odpowiedzialności

---

§ 7

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:

- 1) sprzętu sportowego o charakterze profesjonalnym;
- 2) konfiskaty sprzętu sportowego w trakcie odprawy celnej;
- 3) szkód nieprzekraczających równowartości 100 zł;
- 4) szkód w sprzęcie sportowym powstałych wskutek jego wad fabrycznych;
- 5) szkód wynikających z naturalnego zużycia lub eksploatacji przedmiotu ubezpieczenia na skutek jego normalnego użytkowania.

IV. Postępowanie w przypadku zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową

---

§ 8

1. W przypadku powstania szkody Ubezpieczony zobowiązany jest wykonać wszelkie czynności umożliwiające zebranie i przekazanie do Gothaer TU S.A. dokumentów i materiałów, na podstawie których można udowodnić fakt powstania szkody oraz jej wysokość.
2. Ponadto Ubezpieczony w przypadku powstania szkody zobowiązany jest:
  - 1) do użycia wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody w Ubezpieczonym mieniu oraz w celu zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego mienia przed szkodą;
  - 2) w przypadku kradzieży z włamaniem lub rozboju - w ciągu 24 godzin powiadomić miejscowy organ policji oraz uzyskać pisemne potwierdzenie zgłoszenia z wykazem utraconych przedmiotów;
  - 3) jeżeli szkoda powstała, gdy ubezpieczone mienie znajdowało się w miejscu zakwaterowania - zgłosić ją kierownictwu danego miejsca zakwaterowania oraz uzyskać pisemne potwierdzenie faktu zgłoszenia z wykazem utraconego sprzętu oraz pieczęcią lub podpisem, numerem telefonu osoby przyjmującej zgłoszenie;
  - 4) zawiadomić właściwego przewoźnika o każdej szkodzie, która powstała w publicznym środku komunikacji, i uzyskać pisemne potwierdzenie faktu zgłoszenia z wykazem utraconego sprzętu oraz podpisem i numerem telefonu osoby przyjmującej zgłoszenie;

- 5) powiadomić Gothaer TU S.A. o powstaniu szkody w ciągu 7 dni od daty uzyskania o niej informacji lub 7 dni od daty powrotu z podróży, a także przedstawić dokumenty niezbędne do ustalenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A.;
  - 6) złożyć w Gothaer TU S.A. wykaz zniszczonego lub utraconego sprzętu, z podaniem jego wartości i roku nabycia, z załączeniem, o ile to możliwe, paragonów zakupu, rachunków i kart gwarancyjnych.
3. Jeżeli Ubezpieczony odzyskał utracony sprzęt sportowy po wypłacie odszkodowania, zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym fakcie Gothaer TU S.A. Wypłacone za ten sprzęt odszkodowanie podlega zwrotowi. Podlegające zwrotowi odszkodowanie zmniejsza się o wartość stwierdzonych uszkodzeń lub braków w odzyskanym sprzęcie.
  4. Ubezpieczony jest obowiązany udzielić wszelkiej pomocy Gothaer TU S.A. przy dochodzeniu roszczeń regresowych, w tym dostarczyć odpowiednie dokumenty i udzielić niezbędnych informacji.

§ 9

1. Wysokość szkody ustala się według udokumentowanej przez Ubezpieczonego wartości rzeczywistej przedmiotu szkody.
2. Wartość kosztów naprawy ustala się na podstawie rachunku za naprawę uszkodzonego sprzętu albo na podstawie przeciętnych cen stosowanych przez zakłady usługowe, z uwzględnieniem rzeczywistych rozmiarów szkody.
3. Koszty naprawy nie mogą przekroczyć wartości rzeczywistej przedmiotu ubezpieczenia.
4. Przedłożone rachunki kosztów naprawy podlegają weryfikacji przez Gothaer TU S.A.
5. Przy ustalaniu wartości szkody nie uwzględnia się wartości naukowej, zabytkowej i kolekcjonerskiej.
6. Od ustalonej wysokości szkody potrąca się równowartość odszkodowań uzyskanych przez Ubezpieczonego od innych podmiotów zobowiązanych do wypłaty odszkodowania z tytułu tej szkody.

V. Postanowienia końcowe

---

§ 10

1. W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia Szczególnych Warunków Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą i kraju stałego pobytu dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC.
2. W razie zbiegu postanowień niniejszej klauzuli oraz postanowień części głównej Szczególnych Warunków Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą i kraju stałego pobytu dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC, pierwszeństwo mają postanowienia klauzuli.

KLAUZULA D

do Szczególnych Warunków Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą RP i kraju stałego pobytu dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC.

Ubezpieczenie kosztów leczenia chorób tropikalnych

I. Przedmiot i zakres ubezpieczenia

---

§ 1

Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia dotyczącej kosztów leczenia za granicą RP i kraju stałego pobytu dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC oraz po zapłaceniu dodatkowej składki, zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o wypłatę świadczenia z tytułu pokrycia lub zwrotu poniesionych i udokumentowanych kosztów leczenia Ubezpieczonego, który w podróży zagranicznej musiał poddać się leczeniu w związku z nagłym zachorowaniem będącym następstwem chorób tropikalnych.

§ 2

Przez użyte w niniejszej Klauzuli pojęcia rozumie się:

- 1) **choroby tropikalne** – grupa chorób o rozmaitej etiologii, występujących najczęściej w krajach o gorącym klimacie; należą do nich m.in.: malaria (zimnica), ameboza (czerwonka), dur brzuszny, błonica, histoplazmoza, schistosomoza, cholera, żółta febra, tężec, wirusowe zapalenie wątroby typu A oraz B; inne rzadziej spotykane choroby tropikalne to: leishmanioza, filarioza, papataci, jaglica;
- 2) **Międzynarodowe Świadectwo Szczepień (International Certificates of Vaccination), tzw. żółta książeczka** – dowód szczepienia wydawany przez uprawnione organy;

- 3) **szczepienia obowiązkowe** – szczepienie przeciwko żółtej gorączce wymagane przy wyjeździe do krajów, w których choroba występuje (kraje endemiczne w Afryce i Ameryce Południowej);
- 4) **szczepienia zalecane** – szczepienia zalecane w zależności od sytuacji epidemiologicznej danego kraju, czasu trwania i celu podróży, miejsca pobytu, odporności i wieku osoby; należą do nich m.in. szczepienia przeciwko: wirusowemu zapaleniu wątroby typu A oraz B, błonicy, tężcowi, polio, durowi brzuszemu, meningokowemu zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowych. Szczegółowe informacje o szczepieniach zalecanych do poszczególnych krajów i regionów z uwzględnieniem aktualnej sytuacji epidemiologicznej są publikowane i uaktualniane na stronach internetowych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) www.who.int/ith.

II. Suma ubezpieczenia

---

§ 3

Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. w zakresie kosztów leczenia chorób tropikalnych ograniczona jest do wysokości sumy ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą.

III. Wyłączenia odpowiedzialności

---

§ 4

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kosztów leczenia w przypadku gdy Ubezpieczony nie poddał się w odpowiednim czasie szczepieniu obowiązkowemu lub szczepieniu zaleconemu lub nie przedstawił zaświadczenia o szczepieniu (np. Międzynarodowego Świadectwa Szczepień).

IV. Postanowienia końcowe

---

§ 5

1. W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia Szczególnych Warunków Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą i kraju stałego pobytu dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC.
2. W razie zbiegu postanowień niniejszej klauzuli oraz postanowień części głównej Szczególnych Warunków Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą i kraju stałego pobytu dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-AZS, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC, pierwszeństwo mają postanowienia klauzuli.